

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De civitate dei

Augustinus, Aurelius

[Freiburg im Breisgau], 1494

[Liber XXII]

[urn:nbn:de:bsz:31-313420](#)

XXI

nostris. Si ei minia pcrā sine qb' nō est etiaꝝ
vita iustorū: alii nō remittuntur: q̄to magis ml̄
tis magnis crūmīb' iuoluti: etiā si ea pp̄tra-
reiā definiāt: nullā indulgentiā psequuntur: si ad
remittendū alijs: qd̄ in eos q̄scq; peccauerit: in
exorabiles fuerit: cū dicat dñs. Si aut̄ nō dimi-
seritis hoib' pcrā neq; pat̄ vester dimittet vo-

Jac. 2. bis. Ad h̄ ei valet q̄ etiā iacob' apostol' ait Ju-

Dat. 18. Venerare q̄pe debet in mente etiā seru' ille: cui

debitori dñs suus relaxauit decē milia talētorū

q̄postea iussit vt redderet: qz ipē nō misertus

seru' sui q̄ ei debebat cētū denarios. In his ḡ

q̄ filii s̄t pmissiois t̄ vasa misericordie valet qb' ait

Jacob. 2. idē ap̄l̄: psequenter adiūcē Superaltat autez

misericordia iudiciū. Qm̄ t̄ illi iustū q̄ tāta sanctitate

vicerūt: vt alios q̄ recipiat in tabernacula

Lu. 16. etiā: qb' amici facti s̄t de māmona iniqtatio-

vt tales eēnt: misericordia liberari s̄t ab eo q̄ iustifi-

cari impiū: imputas mercedē fm̄ grām: n̄ fm̄

debitū. In eoz q̄pe nūero ē ap̄l̄ q̄ dīc. Ab il-

Loy. 7. recordia psecut' s̄t vt fidelis eccl̄. Illi aut̄ q̄ re-

cipiūt a talib' in tabernacula etiā: fatendū ē.

qd̄ nō s̄nt his morib' p̄diti vt eis liberandis si-

ne suffragio sanctoz sua possit vita suffice: Et

q̄h multo ampli' in eis superaltat misericordia iu-

diciū. Nec tñ io putādus ē q̄scq; sceleratissimus

nequaēs vita vel bōa vel tolerabiliorē mutat':

recipi i tabernacula etiā: qm̄ obsecut' ē scris

de māmona iniqtatis i-de pecūnia vel diuitiis.

q̄ quale fuerat acq̄site: aut̄ etiā si h̄i n̄ tñ veris

q̄h iniqtas putat ēē diuitias: qm̄ nescit q̄ s̄nt

verediuīt: qb' illi abūdant: q̄ t̄ alios recipi-

unt in etiā tabernacula. Et itaq; qdā vite mo-

dus: nec tā male vt his q̄ eā viuūt nihil. p̄sit ad

capesceudū regnū celoz largitas elēs ynaru'

quib' etiā iustorū sustentāt inopia: t̄ s̄t amici

q̄ in tabernacula etiā suscipiat: nec tā boneyt

ad tantā b̄titudinē adipiscendā eis ip̄a suffici-

at nisi eoz meritis q̄s amicos fecerit misericordiaz

psequanē. Ab irari aut̄ soleo etiā ap̄d x̄gilium

istā dñi repire sententiā: vbi ait: Facite vobis

amicos de māmona iniqtatis: vt t̄ ip̄i recipiat

vos in tabernacula etiā. Lui' ē t̄ illa simillia:

Dat. 10. pphete accipiet: et q̄ recipit iustū in noīe iusti

mercedē iusti accipiet. Hā cū elyisos cāpos po-

eta ille describeret: vbi putat h̄itare aias sc̄rō

rū: nō solū ibi posuit eos q̄ p̄p̄is meritis ad il-

las sedes puenire potuerūt: si adiecit atq; ait.

Quiq; sui m̄cores alios fecere merēdo: i-q̄ p-

meruerūt alios: eosq; sui m̄cores p̄merēdo fe-

cerūt. Proorsus tāq; eis diceret: qd̄ frequētaꝝ

ore xp̄iano cū se cuiq; sanctoz h̄uīlis q̄scq; com-

mēdat t̄ dīc: mēor mei esto: atq; vt id esse pos-
sit p̄merendo efficit. S̄z q̄s iste sit modus: t̄ q̄
sint ip̄a pcrā q̄ ita impediūt puenitionē ad regnū
dei vt tñ sc̄rōz amicoz meritis impretrēt indul-
gentiā: difficillimū ē inuenire: piculosissimum
definire. Ego certe vscq; ad h̄ ipsū cū unde sata-
gerē: ad eoz in daginē puenire non potui. Et
fortassis pp̄terea latēt: ne studiū p̄ficiendi ad
oia pcrā cauēda pigrescat. Qm̄ si icirent q̄vel
q̄lia sint delicta p̄ q̄bus etiā permanētib': nec
p̄fectu vte melioris assumptis intercessio sit
inquirenda t̄ sperāda iustorū: eis secura se ob-
volveret h̄uana segnices: nec euolui talibus
implicamentis vlliū virtutis expeditione cu-
raret: Et tñmō quereret alioz meritis liberari:
q̄s amicos sibi de māmona iniqtatis elēs yna-
rū largitiōe secisset. Hūc nō dū venialis iniqt-
atis etiā si p̄seueret ignorat̄ mod̄ p̄fecto t̄ stu-
diū in meliora p̄ficiendi orādo: t̄ instando vi-
giliatiōe adhibet: t̄ faciendi de māmona iniqt-
atis sc̄rōs amicos cura nō spēniſ. Tlerū ista
liberatio que sit sine suis q̄busq; orationib': si-
ue intercedētib' sancus id agit vt in ignem
quisq; nō mittat eternū: nō vt cū fuerit miss'
postquā iūcūq; inde r̄p̄a eruat. Hā t̄ illi qui pu-
tāt sic intelligēdū ēē q̄d̄ scriptūest. Differre ter Luc. 8.

ram bonā: vberē fructū: altā tricenū: altā sexā
genū: altā centenū: vt sancti p̄ suoꝝ diuersita-
te meritoꝝ: alij tricenos homines liberarent: alij
sexagenos: alij centenos: h̄ in die iudiciū futurū
suspiciari solēt: nō post iudiciū. Qua opinione
quidē cū videret hoīes imputat̄ sibi puer-
fissime pollicētes: eo q̄oēs isto mō ad liberatō-
nē p̄tinere posse videant̄: clegatissime respon-
disse phibet: bñ poti' eccl̄iū: vt ins' eos q̄scq;
repiaſ q̄ p̄alij intercessuri s̄t liberādis: ne tā
paucisint: vt cito ad nūerū suū vel tricenū: vt
sexagenū: vel cētenū: vnoq; eoz pueniēt: mō
ti remaneat: q̄ erui iā de penis illoꝝ intercessi-
one nō possint t̄ in eis inueniāt q̄scq; sibi spēm
fructus alieni temeritatē vanissima pollicet.
Hec me respondisse illis sufficerit: q̄ sacraruz
līaz q̄s cōcēs habemus auctoritatē nō spēniſ
s̄ eas male intelligendo nō qd̄ ille loquunt̄: Is
hoc poti' putat futurū ēē qd̄ ip̄i volūt: Iha ita-
q̄rūsiōe redditā lib̄z s̄c p̄misim' ēīmāuimus.

Explicitus ē liber vicesimus p̄mus.

Incipit cap̄la libri vicesimisecū dī.

i. De conditione angeloz t̄ hominum.

ii. De etiā dei t̄ incomparabili ei' volūtate

iii. De p̄missione eterne b̄titudinis sc̄rō: u

t̄ pp̄petuis suppliciis impioz.

R. 2

Liber

- iiiij *Cōtra sapientes mōdi q̄ putāt frenahōim
corpa ad celeste hitaclm n̄ posse trās-*
 v *Dē resurrectōe carnis: quā qdā (ferri
mūdo credētes nō credūt.*
 vi *Q̄ roma conditorē suū romuluz diligē-
do deum fecerit: ecclesia aut̄ chūstū
dominū credendo dilexit.*
 viij *Q̄ vt mūd̄ in xp̄m crederet vt ut̄ fuc-
rit dñe non p̄suasiōis h̄uane.*
 viii *Dē miraculis q̄ vt mūd̄ i xp̄m crederet
sc̄tā sūc: t fieri mōdo credēte n̄ desinūt*
 ix *Q̄ vniūsa miracula q̄ p̄ martyres in xp̄i
noīe sūt ei fidēi festiōnū ferant q̄ in
xp̄m martyres crediderūt.*
 x *Quāto dignius honorant̄ martyres: q̄
ideo multa mira obtinēt vt de° ver-
colat: q̄ demones q̄ ob lō quedam fa-
ciunt vt ipsi dū eē credantur*
 xi *Contra platonicos: qui de naturalib̄ ele-
mētōz ponderib̄ argumētā frenuz
corpus in celo esse non posse.*
 xij *Cōtra calūrias infidelū: qb̄ xp̄ianos
d̄ credita carnis resurrectōe irridēt*
 xiii *An obortiu nō p̄tineāt ad resurrectō-
nem: si p̄tinēt ad numerū mortuoz.*
 xiv *An ifantes i ea sint resurrecti studiū
corpis: quā h̄ituri erāt etat̄ accessu-*
 xv *An ad dñici corporis modū oīm mortuoz
resurrectura sint corpa.*
 xvi *Qualis intelligenda sit cōformatio san-
ctor̄ ad imaginē filij dei.*
 xvij *An in suo sexu resuscitanda atq̄ mansu-
ra sint corpa feminaz mortuarū.*
 xviii *Dē viro pfecto-i xp̄o t̄ corpe ei°: id est ec-
clesia q̄ est ipsius plenitudo.*
 xix *Q̄ oīa varia corporis que in hac vita hūa
no contraria sunt decori: in resurre-
ctione nō sint futura: vbi manēte na-
turali substantia in vna pulchritudi-
nem t̄ qualitas p̄curret t̄ quātitas.*
 xx *Q̄ in resurrectione mortuoz natura
corpm qb̄ liber mōis dissipator̄ in i-
tegrū vnde cūq̄ reuocāda sit.*
 xxij *Dē nouitate corporis spiritualis in quaž
sanctoꝝ caro mutabīt.*
 xxij *Dē miserys ac mal̄ qb̄ hūanū gen̄ me-
rito p̄me p̄uaricatōis obnoxiu ē t̄ a q̄
bus nōcō nōl p̄ xp̄i ḡfam liberaſ.*
 xxij *Dē his q̄ p̄ter illa mala q̄ bōis malisq̄ cō-
mūta sūt ad iustoz laborē sp̄cāliter p̄*
 xxijj *Dē bonis qb̄ etiā hanc vitā dā: (tunc
nationi obnoxā creator; ip̄leuit.*
 xxv *Dē peruvicatia quorundā q̄ resurrectio-
ne carnis quam sicut pdictū est tot̄*

- xxvj *Quō porphirij diffinitio qua beatis ani-
mis putat corpus om̄e fugiendū i p̄i
us platonis sententia destruatur: q̄
dicit summū deū dijs p̄mississe: vt nū
q̄ corpibus exuerent.*
 xxvij *Dē cōtrarijs diffinitionib̄ platonis atq̄
porphirij: in qbus si vterq; alteri cre-
deret a vtrate neuter deuaret.*
 xxvijj *Quid ad vtrā resurrectōis fidē v̄l p̄lo
v̄l labeo veletiā varro p̄ferre potue-
rit si op̄iones eoꝝ i vna sniaꝝ p̄uenis-*
 xxix *Dē qualitate vissioꝝ: qua in fu-
turo seculo sancti deū videbūt.*
 xxx *Dē eterna felicitate ciuitatis deis abba-
toꝝ perpetuo.*

Incipit liber vicesimus secundus. La. I.

*Icut in p̄ximo libro sup̄i
ori p̄missimus hū' totius
op̄is vltim̄ disputationē
de ciuitate dei eternaq̄
beatitudine continebit.
Quē nō p̄pter etatis p̄
multa secula lōgitudinē
tū quātācūq̄ finiendam
eternitatis nomen acce-
pit: s̄ quādmodū scriptū ē i euāgeliō. Regni
ei' nō erit finis. Nec ita vt altis morēdo dece-
dēntib̄: alijs succedēntib̄ orēdo: species in ea
p̄petuitatis appearat: sic in arbore q̄ perenniflō
de vestiib̄: eadē vides viriditas p̄manere: dū la-
bentib̄ t̄ cadētib̄ solijs: subinde alia q̄ nascun-
tur faciē p̄seruat op̄acitatis: s̄ oēs in ea ciues i
mortales erūt: adipiscētib̄ t̄ hoib̄ q̄b̄ nūq̄ sc̄i
āgeli p̄dideſt. Faciet h̄de' oīpotētissim̄ ei' cō-
ditōr. Promisit em̄ nec mētiri p̄t: t̄ qbus fidē
hic q̄s faceret q̄ mīta sua t̄ nō p̄missa t̄ p̄missa
iā fec. Ip̄e ē em̄ q̄ in p̄ncipio p̄didit mūdū: ple-
nū bonū oībus vīsibilib̄ atq̄ intelligib̄ re-
b̄: in quo nīb̄ meli' iñstituit q̄s p̄spō: qbus in
t̄lligēntiā dedit: t̄ sue contēplationis habiles
capacesq; sui p̄stitit: atq̄ vna societate deuirit
quā sanctā t̄ signā dicim̄ ciuitatē. In q̄ reside-
ant: in qua sustentant̄ beatiq̄s sint. Dē' at ip̄se
illis ē: tāq̄ vita virtusq; cōis. Qui liberū arbi-
triū eidē iñtellectuali nature tribuit tale: vt si
vellet deserere deū beatitudinē sc̄z suā x̄tinua
miseria cēt securitā. Qui cuꝝ p̄sciret angelos
quodā p̄ elationē q̄ ip̄i sibi ad b̄tām vitā suffi-
cere vellēt tātī boni desertores fururos: n̄ cis-
adem h̄c p̄tētē: potēti' t̄ meli' eē iñdicōs eti-
am d̄ malis bñfacere: q̄ mala eē n̄ sinere. Que*
Luce. I.

XXII

oīo nulla ēēt nīā mutabilis q̄uis bōa tā
sūmo deo atq̄ iōmutabili bono q̄ bōa oia cō-
dīdit iſtituta: peccādo māla ea sibi ip̄a fecisset:
q̄ crīa p̄cō suo teste p̄uic̄f bona p̄ditā se ēē nāz
Bisi ei magnū t̄ ip̄a: licet nō eql̄ p̄ditori bonū
ēēt: p̄fecto deserto dei tāq̄ lumīs sui: malum
eī ēē nō posset. Nā sic cecitas oculi virtū est: t̄
idē ip̄m indicat ad lumē videndū oculū ēē cre-
atū: ac p̄b etiā ip̄o vitio suo excellēt̄ oñdīs ce-
teris mēbris mēbrū capax lumīs: nō em̄ alia cā
ēēt virtū eī carere lumīe: ita natura q̄ fruebat̄
deo: optimā se institutā docet etiā ip̄o vitio: q̄
ideo misera est: qr̄ nō fruī deo: q̄ casū angelo-
rū volūtarū iustissima pena sempiterne infe-
licitati obstruxit: atq̄ in eo sūmo bono p̄manē-
tib̄ ceteri: vt d̄ sua sine p̄māsiōe certi ēēt
Eccs. 7. tanq̄ ip̄ius p̄mū p̄mansōis dedit. Qui se ēēt ho-
minē ip̄m etiā rectū cū eodem libero arbitrio
trenū qđē anīal; s̄ celo dignū: si suo cohereret
auctor: miseria similis si eū desereret secutura
q̄lia nature huiusmōi p̄ueniret. Quē similiter
cū p̄uaricatiōe legis dei p̄cēt̄ dei desertoñē pecca-
tuꝝ ēēt p̄sciret: nec illi adem̄ liberari arbitriū p̄tā-
tē: simul p̄uidēs qđ boni de malo eī ēēt ip̄se fa-
cturus: q̄ de mortali p̄genie merito iusteḡ dā-
nata r̄m pl̄m p̄p̄l̄ ḡfam suā colligit: vt ide sup-
pleat̄ instaurēt̄ p̄tē q̄ lapsa ēēt angelox: ac sic il-
la dilecta t̄ supna ciuitas nō fraudeſ̄ suoꝝ nu-
mero ciuitū: q̄netiā fortaſſis t̄ yberiore letetur
Adulta em̄ fūt̄ a malis qđē p̄tra volūtate dei:
s̄ tātē ē ille sapie: tātēq̄ v̄tutis v̄t in eos exitus
sue fines: q̄s bonos t̄ iustos ip̄e p̄sciuit: tēdant
oia q̄ volūtati eī viden̄ aduersa. Ac p̄ h̄ cum
dē mutare dicit̄ volūtati: vt q̄bus lenis erat:
verbi ḡra reddat̄ irat̄: illi potī q̄ip̄e mutant̄
t̄ eū quoddāmō mutatū in his q̄ patiunt̄ iueni-
unt: sic mūrā ſol oculis ſauiciatis: t̄ asper qđā
mō ex miti t̄ ex delectabili moleſ̄ efficiſ̄: cum
ip̄se ap̄o ſeip̄m maneat idē q̄ fuit. Dic̄t̄ etiā vo-
luntas dei quā ſac̄ in cordib̄ obedietiū mādat̄
eius: de q̄ dīc̄ apl̄s. Dē eſt em̄ q̄ opaſ̄ in nobis
t̄ velle. Si cēm̄ iuſticia dei nō ſolū q̄ ip̄e iuſtus
eſt dicit̄: ſ illa etiā quā in hoīc q̄ ab illo iuſtifica-
tur facit: ſic t̄ lex eī vocat̄ q̄potī ēhoīm: ſ ab
Job. 8. ip̄o data hoīb̄. Nā v̄tiḡ hoīcs erat q̄b̄ ait ie-
sus. In lege v̄stra scriptū ē: cū alto loco lega-
mus. Lex dei eī in corde ip̄ius. Sc̄dm̄ hāc vo-
luntatē quā dē opaſ̄ in hoībus etiā velle dice-
re: qđip̄e nō vult: ſuos id volētes faciſ̄: ſic dicit̄
P̄o. 36. cognouiffe: qđv̄t cognoscereſ̄ facit: a qb̄ igra-
bat̄. Acq̄ em̄ dicente apostolo. Nūc at̄ cognoscē-
tētes deū imo cogniti a deo: ſas ēvt credam̄
q̄ eos tūc cognouerit dē: p̄cognitos aī ſt̄itu-
Gal. 4. tionē mundi: ſ tūc cognouiffe dicit̄ ē: q̄ tūc ve-

cog noscere effecit. De his locutionis modis
iā t̄ i superiorib⁹ libris memini disputatū. Sc̄m
hanc ḡ voluntatē q̄ deū yelle dicimus qđ alius
efficit yelle: a qbus nesciūt futura: multa vult
nec facit. La. II.
Ult̄a eñi volūt fieri sancti ei⁹ ab illo ins-
pirata sancta voluntate: nec sūt: sicut
orant p̄ qbusdā p̄ie sancte q̄: qđ orant nō fac
cū ip̄e in eis hanc orādi volūtate sc̄tōsp̄ suo fe-
cerit: ac p̄ b̄ qñ fñm dñi volūtate orant sancti vt
q̄squis sit saluus: possum⁹ illo mō locutiōis di-
cere: vult deus t̄ nō facit: vt iñm dicam⁹ yelle:
q̄ vt velint isti: facit. Sc̄m illā x̄o volūtatem
suā q̄ cū ei⁹ p̄sciētia sempiterna est. Profecto Ps. 134.
in celo t̄ in terra oīa q̄cūq; voluit: nō solū p̄te-
rita vel presentia: s̄ etiā futura iā seē. Uerū an
teq; veniat t̄ps q̄ voluit yr̄ fieret qđ ante tēpa
vniuersa p̄sciuit atq; dispositiūt: dicim⁹ fiet quā-
do deus voluerit. Si aut̄ nō solū t̄ps quo futu-
rū est: verūtia futurū sit ignoramus: dis-
cimus fiet si de⁹ voluerit: nō qr̄de⁹ nouā volū-
tate quā nō habuit tūchabebit: s̄ quia id qđ ex
eternitate in ei⁹ imurabili p̄paratiū est volun-
tate: tunc erit. La. III
q̄ Clapropter vt cetera tā multa p̄tereā:
sicut nūc in xpo videm⁹ impleri qđ pro-
misit abrae dicens. In semine tuo b̄dicentur Gen. 22.
oēs ḡtēs: ita qđ eidē semini ei⁹ pmisit ip̄lebiē
vbi ait p̄ pphetā. Resurgēt q̄ erāt in monumē Esa. 26.
tio. Et qđ ait. Erit celū nouū t̄ terra noua: et Ibid. 65.
nō erūt mēores p̄ioꝝ: nec ascēdēt in cor̄ ip̄o
rū: s̄ leticiā t̄ exultationē iuuenient in ea. Et ec-
ce ego faciā hierlm exultationē: t̄ pl̄m meū in
leticiā: t̄ exultabo in hierlm: t̄ letabor in p̄plo
meo: t̄ ultra nō audieſt in ea vor flet⁹. Et p̄ aliū
pphetā qđ p̄nunciauit dices eidē pphete. In Dan. 12.
t̄pe illo saluabif̄ populus tuus oīs q̄ inuēt⁹ fue-
rit script⁹ in libro: t̄ multi dormiētiū in tre pul-
uere: siue vt qđā iterptatiūt̄: aggere exūgēt
hi in vitā eternā t̄ hi in opprobriū t̄ in p̄fusionē
eternā. Et alio loco p̄ cundē pphetā. Et acci- Dan. 7.
piēt regnū sancti altissimi t̄ obtinebūt illō vſ-
q̄ in seculū: t̄ vſcq; in secula seculoꝝ. Et paulo-
post. Regnū inquit ei⁹ regnū sempiternū. Et Ibidem.
alia que ad hoc pertinentia in libro vicesimo po-
sui: siue que nō posui: t̄ tñ in eisdē l̄fis sc̄pta sūt
Ueniēt t̄ h̄sic t̄ ista venerūt̄: q̄ increduli s̄ fu-
tabāt eē ventura. Idē q̄ppe deus vtraq; pmis-
sit: vtraq; ventura eē pdixit: quē phoressunt
numina paganorum: teste etiā porphyrio no-
bilissimo p̄bo iñorum. La. III

183

Liber

randūq; puerit: acute sibi argumētari videt
aduersus corporū resurrectionē t dicit: qdī ter
tio d̄ republica libro a cicerōe cōmēoratū ē. nā
cūberculē t romulū ex hōib⁹ deos eē factos as
seueraret: q̄x nō corpora inqt sūt i celū elata: ne
q̄ ei natura patet: vt id qd̄ eē d̄fra nisi i tra

L. L. 3. maneret. Hec ē magna rō sapiētū: q̄x dñs no
uit cogitatōes: qm̄ vane sūt. Si ei anie tīmō
eēm⁹: i sine villo corpe spūs t i celo h̄stātes tre
na aitalia nescirem⁹: nobis p̄ futurū esse dicere
vt frenis corpib⁹ aitandis qdā vinculo mirabi
li necteremur: nōne multo forti argumētare
mur id credere recusante: t dicerem⁹ naturā
nō pati vt res i corpe a ligamēto corpeo vince
ret. Et th plena ē tra vegetatib⁹ aīs qb⁹ h̄mē
bra trena miro mō sūt cōmēta t iplicita. Lur ḡ
eodē volēte dō q̄ sech aitali n̄ poterit frenū cor
pus i celeste corp⁹ attrolli: si anim⁹ oīa h̄ trena
trāscēdens p̄ h̄ etiā celesti corpe p̄stabilior fre
no corp⁹ potuit alligari. An trena p̄ticula tā ex
igua potuit aliqd celesti corpe melius apud se
tenere: vt sensum h̄fer tuitā: t eā sentientē at
q̄ viuētē de dignabīl celū suscipe: aut suscepī
nō poterit suscīere cū de re sentiat t viuat ista
meliorē: q̄ ē corp⁹ oē celeste. H̄ziō nūc n̄ sit q̄a
nōdū ē tps q̄ id fieri voluit. Quid h̄ qd̄ p̄uidē
tiadei multo mirabili⁹: q̄ illud qd̄ ab istis si cre
dit se. Lur ei nō vēhemēt⁹ admirāt̄ sc̄opeos
aīos: celesti corpe p̄tiores frenis alligari cor
porib⁹ q̄ corpora licet frenā sedib⁹ q̄uis celesti
bus tī corporis s̄limari: nīsi q̄ h̄ videre p̄suciu
mus: t h̄ sum⁹: illud vō nōdū sum⁹: nec aliquā
do adhuc vidim⁹: Nā p̄fecto sobria rōne p̄sul
ta mirabilioris eē dīni op̄is rep̄is incorp̄alibus
coepalia qdāmō attētere: quālibet diūla: q̄ h̄
la celestia: ista trestria tī corpora t corpora copula
Ed h̄ incredibile fuerit. **L.** 4. **V**

aliq̄fi. Ecce iā creditit mūdū s̄latū
frenū xp̄i corp⁹ i celū: resurrectionem
carnis t ascēsionē i supnas sedes: paucissimis
remanētib⁹ atq̄ stupētib⁹: vel doctis vel indo
ctis tā crediderūt docti t indocti. Si rē credi
bile creditit: videat q̄ sint stolidi q̄ si creditit.
Si at̄ res incredibilis credita ē: etiā h̄ v̄tq̄ icre
dibile ē: sic creditū eē qd̄ incredibile est. Hec igr
duo i credibilia: resurrectionē. s̄ nīt corporis in e
ternū: t rētā incredibile mūdū eē creditū: id
de⁹ anteq̄ vel vñū hō fieret ambo futura eē
pdixit. Tnū duox̄ i credibiliū iā factū eē vides
muo: vt qd̄ crat i credibile crederet mūd⁹: cur
id qd̄ reliquī ē despaſ: vt etiā h̄ v̄tq̄ qd̄ i credi
bile creditit mūdū: sic iā venit: qd̄ similis i cre
dibile fuit vt rētā i credibile crederet mūd⁹ qm̄
qđē h̄ vñūq̄ i credibile: q̄x videm⁹ vñū: alteq̄
credim⁹ i eisdē lītis pdictū sit: p̄q̄s creditit mū

dus. Et ipe mod⁹ q̄ mūd⁹ creditit si p̄sideret:
i credibilioz iuenit. Vueruditos liberalib⁹ disci
plinis t oīno q̄m̄ ad istoꝝ doctrinas attinet ipo
litos: non p̄itos grāmatica: nō armatos diale
ctica: nō rhetorica iſlatos: p̄scatores xp̄s cum
retib⁹ fidei ad mare hui⁹ sc̄li paucissimos misse
atq̄ ita ex oī genere tā multos p̄sceos: t tanto **Mat. 4.**
mirabiliores: q̄to rariores etiā ipos phos ce
pit. Duob⁹ illis i credibili⁹ si placet: imo quia
placere d̄ addam⁹ h̄ tertii. Pā ḡtria sūt icre
dibilia: q̄m̄ fcā sūt. Incredibile ē i xp̄m resur
rexisse i carne t i celū ascēdisse cū carne. Incre
dibile ē: hōes ignobiles: affirmos: paucissimos
ip̄tos: rētā i credibili⁹: tā efficacis mīdo: t in il
lo etiā doctio p̄suadere potuisse. H̄oꝝ triū icre
dibiliū p̄mū nolūt isti cū qb⁹ agim⁹ credē: secū
dū cogūt t cernere qd̄ nō suenūt vñū sitcū: si
nō credit tertii. Resurrectio certe xp̄i t in ce
lū cū carne in q̄ resurrexit ascēsio: toto iā mō
p̄dicat t credit: si credibilis nō ē vñtoto frātū
orbeā credita ē: Sz multi nobiles: sublimes:
docti etiā se v̄dissē dixēt: t qd̄ videat diffama
re curaſt: eos mūdū creditisse si mirū ē: s̄ istos
adhuc credere nolle p̄dūrū ē. Si at̄ vt verū est
paucis: obscuris: minis: indoctis: eā sevidisse
dicētib⁹ t scribētib⁹ creditit mūdū: cur pauci
obstinatissimi q̄ remāsēt i p̄i mō iā credētia
huc vñq̄ nō creditur. Qui p̄p̄sea nūero exiguo
ignobilis: affirmos: ip̄toꝝ boīm q̄ creditit: q̄m̄ **Luce.**
tā p̄ceptibili⁹ testib⁹ multo mirabili⁹ dīnitas
seip̄a p̄suasit. Eloq̄a nāq̄ p̄suadētū q̄ dicebat:
mira fueit sc̄ā: n̄ vñū. Qui ei xp̄i i carne resur
rexisse: t cū illa i celū ascēdisse si viderāt: id se
vidisse narrātib⁹ n̄ loquētib⁹ tñ: s̄ etiā mirifica
faciētib⁹ signa credebāt. Hōes q̄p̄e qd̄ vñūs **Actuū. 2.**
vel vt mulū duax̄ līguax̄ fuisse nouerāt: repe
te līguis oīm gētū loq̄ntēs mirabilis audiebat
Claudū ab yberib⁹ m̄ris ad eoz̄ x̄bū i xp̄i noīe
post: xl. ānos in columnē p̄stitisse. Sudaria d̄ cor
porib⁹ eoz̄ ablata sanādis p̄fuisse languētib⁹:
in via q̄ fuerunt transiūtū positos in ordine inu
merabiles morbis varijs laborātēs: vt abulā
tū sup eos vmbra trāsiret p̄tinuo salutē solere
recipe: t alia multa stupēda i xp̄i noīe peos fa
cta sūt signa: postrētō ctiā mortuos resurrexis
se cernebant. Que si vt legun̄ gesta esse con
cedunt: ecce tot incredibilia tribus illis incre
dibiliū addim⁹. Et vt credaf vñū incredibi
le: qd̄ de carnis resurrectionē atq̄ in celū ascē
sione dicit: multoꝝ incredibiliū testimonia tā
ta congerim⁹: t nondū ad credendū abhorē
da duritia incredulos flectim⁹. Si vero p̄apo
stolos xp̄i vt eis credereſ resurrectionē: atq̄
ascēsionē p̄dicantibus xp̄i etiam ista miracu

XXII

La. VI *la facta esse non' credūt: hoc nobis vñ grāde
r Eco miraculū sufficit: q ea terrarū orbis sine ullis
i lam⁹ miraculis credidit.* *La. VI*

OZBIE
a VI

La. VI lo facta esse non' credūt: hoc nobis vñū grāde
Eco miraculū sufficit: q̄ ea terrarū orbis sine vllis
lam⁹ miraculis creditur. La. VI
enā t̄c. In b̄ca. dīc q̄
dībūlī c̄r̄ r̄ om̄lī c̄r̄d̄ta diuinitatē tullius ad-
dīa dīvīta miratur. Elerba eius vt scripta sūt in
t̄nulli ad seram. Magis ē inquit in romulo admirandū
mirat̄ s̄ in q̄d ceteri qui dī ex homībus fac̄t̄ esse dicunt̄
u. terro de munus eruditis hominū seculis fuerunt vt fin
republica. b. Mūn⁹ sendi p̄cluior esse ratio cuž imperiti facile ad
seccēt̄ anis credendū impellerent̄. Romuli aut̄ etatem
x̄. puro vi mūn⁹ bis sexcētis annis iā inueteratis litteris
nō lēp̄tois atq̄ doctrinis omnīq̄ illo antiquo ex incul-
ē. fīm cūm̄ ta hominū vita errore sublatō sunisse cernim⁹.
europiū ci Et paulopost de eodē romulo ita loquīt̄ quod
terro dīfūla. ad hunc grīmet sensum Ex quo intelligi potest
rū gellit̄ an̄ inquit̄ per multis anis ante homerū fuisse q̄
dīta seccēt̄ romulū: vt iā doctis hominib⁹ ac t̄p̄ibus ip̄is
z̄t̄moocu eruditis ad fungendū virū quicq̄ esset loci. An
aḡt̄monio tiquitas. n. r̄cepit fabulas: fictas etiā nōnūq̄
Romulus incondite. H̄c etas aut̄a exculta presert̄ elu-
tuē vel ad dens om̄ne q̄d fieri nō potest respuit. Un⁹ e nu-
tros trāst̄. merodoc̄t̄issimoȳ hominū idemq̄ eloquentis
tus fīm cūlū sunus oīm marcus tullius cicero: ppter ea dīc
dī anno ab diuinitatē romuli mirabiliter creditam: q̄ ei u-
vbe p̄dīta dīta iā tēpora fuerūt̄ que falsitatem non reci-
xxii. qdīb̄ perent fabularū. Quis aut̄ romulū deūz nīsi
trāc̄. a sc̄t̄ r̄oma credidit: atq̄ id parua t̄ incipiens. Lūz
cēns octū. ḡt̄onovē. deinde posteris fūare fuerat necesse q̄d acce-
remant̄ se perant̄ a maio: ibus: vt cū ista sup̄stitione in la-
cēndiq̄gān cte quodāmodo matris ebibita cresceret cui
ta q̄d plū ras: atq̄ ad tam magnū pueniret imperiū: vt
res seccēt̄ ex eius fastigio velut ex altiore quodā loco ali-
ſ̄ min⁹ sep̄ as quoq̄ gentes quib⁹ dīfāret̄ hac sua opinio
e. Per ml̄ he pfunderet̄: vt nō quidē crederet̄: s̄ tñ dice-
nis am̄e en̄ tēnē deū romulū: ne ciuitatatez cui fuiebat de-
fuisse homē conditore eius offenderent̄. Alter eū nomi-
num q̄d rōnando q̄d r̄oma: q̄ id nō amore quidē hui⁹ erro-
mulū. fuit ris: s̄ cū amorī errore crediderat. Christ⁹ aut̄ē
q̄d europiū q̄d sit celestis t̄ sempiterne conditor ciuitat̄:
t̄e agr̄up̄. Non tñ eū qm̄ ab illo condita est deū credidit:
ilū regis s̄ ideo potius est condenda: quia credidit Ro-
albonorum ma conditorem suū iā constructa t̄ dedicata:
cū successit tanq̄ deū coluit in templo: hec aut̄ hierusalem
st̄en⁹ sil⁹ conditorē suū dcum xp̄m: vt construi posset et
regnās en̄ dedicari posuit in fidei fundamentū. Illa illuz
successit q̄d amando esse deū credidit: ista istū deū eē cre-
venti⁹ sil⁹ dendo amauit. Sic q̄d p̄cessit vñ amaret illa: et
vñ annis de amato iā libenter etiā falsū bonū crederet:
ingintaq̄ ita p̄cessit vñ ista crederet. vt recta fide nō te-
mō regnās mere q̄d falsū: s̄ q̄d verū erat amaret Except̄
cū successit em̄ tot t̄ tantis miraculis que p̄suaserūt deū
p̄cas sil⁹ esse xp̄m: prophetie q̄d diuine fide dignissime p̄
xp̄b̄ sic cesserunt: que in illo non sic a p̄ib⁹ adhuc cre-
cessit amuli dūm̄ implende: s̄ iam a toto mundo demōstrā

tur implete. De romulo autem quod cōdidit romā us. cū anno
in eaq̄ regnauit: audiē: legit: non quia factus
est quod ante fuisset pphetatus: sed quod sit receptus in
romulū & sic
deos creditū tenent līfe: nō factū docent. Mul-
lis quippe rex mirabilis signis id ei vere p̄uētis-
se monstrat. Lupa quippe illa fratre duorum nutrix lxxv.
quod videt quasi magnū extitisse portentū: quod dicit alius cū
aut quantū est ad demonstrandum deū. Lerte
enī etsi nō meretrix fuit lupa illa sed bestia: cū
fratribus portentū cōmune fuerit ambobus
frater tñ eius nō habet deus. Quis autē phibi-
lēbat eū sub
tus ē: aut romulū aut hercule: aut alios tales
hoies deos dicēt mori maluit quod si dicēt: aut nō
aliq̄ sc̄tū coleret in deos suos romulū: nū si ro-
mani nomis metus cogere. Quis porro enī
meret q̄ multi quālibet seūicia crudelitatis
occidi: q̄ xpm̄ dcū negare maluerit? Proinde
metus quālibet leuis indignatiois que ab aīs
romāo p̄si nō fieret posse putabat existere cō-
pellebat aliquas ciuitates positas sub iure ro-
mano tanq̄ deū colere romulū: a xpo at dō nō
solū colēdo: verū etiā p̄ficendo tātaq̄ orbem
fre martyrum multitudinē metu vll̄ aut terror
reuoare nō potuit: blādicie nulle: p̄missionē
la demouit: sed nec facultatū violēta subtractio
nec acerbitas yniusax variarū q̄s penas: t̄ ipi
us mortis q̄ pl̄ ceteri formidat. Neq̄ tūc cui
tas xp̄i q̄uis adhuc pegrinaret i fr̄is & h̄fet tā
maḡ agmina p̄ploꝝ adūsus ipios p̄secutores
suos p̄pali salute pugnuit: s̄ poti⁹ vt obtieret
enī nō repugnauit. Ligabāt: includebāt: ce-
debāt: torq̄bāt: vrebāt: laniabāt: trucidabāt:
t̄ multiplicabāt. Nō erat eis p̄ salute pugnare
nisi salutē p̄ salvatore p̄tenere. Scio in libro cī
ceronis tertio nisi falloz de republica disputari:
nullū bellū suscipia ciuitate optia: nisi aut p̄ si
de: aut p̄ salute. Quid at dicat p̄ salute: vltile
ligi quā salutē velit: alio loco demonstras: sed his
penis inquit q̄s etiā stultissimi sentiūt egestate:
exilio: vinculis: verberib⁹: elabunt sepe p̄uati
oblata mortis celeritate. Ciuitatis autē mox
ipa pena est: q̄ videat a pena singulos vindica
re. Debet enī p̄stituta sic eē ciuitas: vt eterno
sit. Itaq̄ nullus interitus est reipublice natu
ralis vt homis in quo mox nō mō nc̄aria est
verū etiā optanda p̄le pe. Ciuitas autē cū tollit
delef: extinguitur: simile est quodāmō vt ma
gnis pua conferamus: ac si omnis hic mundus
intereat & considat. I hoc ideo dixit cicero: qz
mundū nō interitus platoniciis sentit. Lō
stat ergo eum pro ea salute bellū voluisse susci
pi a ciuitate: q̄ sit vt maneat hic ciuitas sic di
cit eterna: q̄uis morientibus & nascētibus sin
gulis: sic perhennis est opacitas oleo vel lauri

R 4

Liber

atq; hmōi ceteraz arborz singulorū lapsu ortu
q; foliorū. Mors q; ppe ut diē nō hoīm singulorū.
vniūse pena ē ciuitat; q; a pena plerūq; singu
los vindicat. Tū merito q; rī vtrū recte sece
rit sagūtini q; vniūsa suā ciuitatē interire ma
luerit: q; fidē frāgē: q; cū ipa romana republica
tenebā. In q; suo scō laudāt ab oīb; trena rei
publice cuiib; Sz si quō huic disputatōi possit
obedire n̄ video: vbi d; nullū suscipiēdū eē bel
lū. nisi aut p; fide aut p; salute. Nec d; si i vnu
sū p; culū: ita duo ista p; currerit: vt teneri altez
sine alteri amissio eē possit: qd sit poti eligen
dū. Profecto em̄ sagūtini sī salutē eligeret: si
des ei' fuerat deserēda. Si fides tenēda: amit
tēda vtiq; sal' sīe t sc̄m ē. Sal' āt ciuitat; di tar
ē: vt cū fide ac p; fidē teneri v̄l poti' acqri possit
fide āt pdita ad eā q; q; v̄cire n̄ possit. Que cogi
ratio firmissimi ac patientissimi cordis: tot ac tā
tos martyres fec̄. q; ne vnu q; dē habuit: v̄l ha
bere potuit: q; ē de credit' romul'. La. VII

Ed valde ridiculū ē dromuli falsa dinita
te cū d̄ xpo loqmur facē mētionē. Ulerū
tam cū sexcēt ferme ānis aī ciceronē romul'
fuerit: atq; illa etas iā fuisse doctris dicāt excul
ta: vt qd fieri n̄ p̄t oē eludēs respueret q̄to ma
gis p; sexcētos ānos ipi' tpe cicerōis maxieq;
postea sū augusto atq; tyberio eruditiorib; vti
q; tpe resurrectionē carnis xpi: atq; i celos as
cessione: tād̄ id qd fieri n̄ p̄t: mēs hūana ferre n̄
posset: eludēs ab aurib; cordibusq; fspueret:
nisi ē fieri potuisse atq; sc̄m ē dinitas ipi' v̄ta
tis v̄l v̄itas dinitat; t p̄tātia miracloz siḡ mō
stratē: vt frētib; t radicētib; tā multis taq; ma
gnis psecutiōib; pcedēs i xpo: deind ad nouuz
sc̄m i cefis secutura resurrectio atq; ī mortali
tas carnis t fidelissime credere t pdicare t
trepide: t p̄ orbe t̄re pullulatura secūdius cū i
martyrū sanguine seret. Legebāt ei p̄dō p̄cedē
tiū p̄phaz: p; currerbat onta v̄tutū t p; suadebat
xitas noua p̄suētudi: n̄ p̄traria rōni donec orb
tre q; p̄sq; baf furore p̄sq; refide. La. VIII

Utr i qūt nūc alia miracla q; pdicat; sc̄tā eē
c n̄ fuit Possē qdē dicē nc̄aria fuisse p̄usq;
credēt mūd': ad h̄t credēt mūd'. Quisq; ad
huc pdigiavit credat i q̄rit magnū ē ipē pdigiu
q; mō credēt si credit Ulerū h̄tō dicūtvt nec
tūc illa miracla sc̄a fuisse credat. Tū ḡtātā fide
xpo v̄lq; q; cātā i celū cū carne sublat? Tū
tpib; erudit: t oē qd fieri n̄ p̄t p̄spētib; sine v̄l
lis miraclis nūmū mirabilis incredibilis credi
dit mūd'. An forte credilia fuisse. t iō credita
ē dicturi sūt: Lur ḡip̄ n̄ credūt: Brevis ē iḡ
nīa cōplexio. Aut incredibili rei q; videbat:
alia icredibilia q; t̄ siebat t yidebant secessit fi

dē: aut certe ita credibilis: v̄l nullis q; p̄suadē
tur miraculis i digēt: istoꝝ nūmā redarguit in
fidelitatē. Hoc ad resellēdos vanissimos dixer
i. Nā facta eē multa miracula q; attestarēt illi
vni grādi salubriq; miraculo q; xps in celū cuꝝ
carne i q; resurrexit ascēdit negare n̄ possum'.
In eisdē q; ppe veracissimis librī cūcta p̄scripta
sūt: t q; facta sūt: t pp̄t qd credendū facta sūt.
Hec vt fidē faceret innotescunt. Legunq;
ppe in populis vt credantur: nec in populis n̄
nisi credita legerēt. Nā etiā nūc sunt miracu
la i ei' noīe: sūt p; sacra ei': siue p̄sones v̄l me
morias sc̄tōz ei': sūt eadē claritate illustratē vt
tāta q̄ta illa glia diffamatē. Lanon q; ppe sacraz
lraz q; diffamatū eē ogrebat illa fac vbiq; re
citari t mēorie cūctoz iherere p̄ploz: h̄t vbi
cūq; fuit ibi sciūt: vix a tota ipa ciuitate vel q; cū
q; cōmanētū loco. Nā plerūq; etiā ipi paucissi
misiūt: ignoratib; ceteris: maxie si magna sit
ciuitas: t q; alibi alijsq; narrat: n̄ tāta ea cōme
dat auctas vt sine difficultate vel dubitatione
credat: q; uis xpiās fidelib; a fidelib; idicent.
Admiraculū qd mediolani sc̄m ē cū illic ec̄m' q; n̄
illūnat' ē cec' ad multoꝝ noticiā poruit pueni
re: q; t grādis ē ciuitas: t ibi erat tūc ipato: t
imēlo p̄plo teste res gesta ē: p; currētē ad corpora
martyrū p̄tātū t geruasij. Que cū laterēt: et
penit' n̄fcirēt: ep̄o ambrosio p̄ somnū reuelata
repta sūt: vbi cec' ille depul' v̄terib; tene
br; diē vidit. Ap̄o carthaginē āt q; nouit p̄ ad
modū paucissimos salutē q; sc̄a ē inoccōtō ex ad
uocato vicarie p̄fecture vbi nos īterfum' t o
culis aspēxim' n̄fis. Uc̄tētcs cī d̄ trāsmarinis
me t fratrē meū aliq; nōdū qdē clericos h̄tā
do fuitēt: vt erat cū tota domo sua religiosis
simus ipē suscep̄t ap̄o eū tūc h̄tābam': cura
bat a medicis p̄p̄tātūs q; inūerosas atq; p̄
plexas h̄tātē i posteriorē atq; imā corporis p̄t. Tā
secuerat eū t arti sue cēta madicānt' agebat.
Pass' āt fuerat in sectione illa: t diuturnos t
acerbos dolores. Sed vnu inter multos si
nus sefellerat medicos: atq; ita latuerat t cū
non tangerent: quem ferro aperire deberent
Deniq; sanatis omnibus que aperta curabāt
iste remanserat solus: cui frustra impendebā
tur labor. Quas moras ille suspectas habens
multūq; formidās ne itex scārēt: qdē ei p̄dix
rat ali' medic' dōcēt' ei' q; quē n̄ admiserat illi
vt saltē videret cuꝝ p̄mū sect' est quo id face
rent: iratusq; illum domo abiecerat: vixq; re
ceperat: erupit atq; ait. Iterum me securi
estis. Ad illius quem noluitis esse p̄tēverba
venturus sum. Irridere illi medicū imperiū

XXII

ceperunt: metusq; hois bonis vobis pmissiōibus
q; lenire. Preterierunt t alij dies plimi: nibilq;
pficiebat oē qd siebat. Medicis tū in sua pollici
tatiōe pfistebat: nō se illū finū ferro: s medica-
mētis eē clausuros. Adhibueft t aliū grādeū
ia medicis: satisq; in illa arte laudatū. Adhuc
enī viuebat: ammoniū dico: q loco iſpecto idē
qd illi eoz diligētia ptiacq; pmissit. Lui² ille fa-
ctus auctoritate secur²: domēstico suo medico
q futurā pdixerat alia sectioez faceta hilarita-
te: velut iam salu² illusit. Quid plura? Postea
tot dies inanis psumpti trāslisit: vt fessi atq; cō-
fusi faterent̄ eū nisi ferro nullo mō posse sana-
ri. Expauit: expalluit: nimio timore turbar²: at
q; ybile collegit: farior̄ potuit: abire illos iussit
t ad se ampli² nō accedere impauit: nec aliud
occurrit fatigato lachrymis illa iā ncīcitatē cō-
stricto nisi vt adhiberet alexandrīnū quēdā q
tūc chirurg² mirabilis habebat: vt ipē faceret
qd ab illis fieri nolebat irat². Sz postea q; vēit
ille: laboreq; illoꝝ in cicatricib² sic artifex vidit
boni viri funct² officio: psumasit hoi: vt illi poti²
qin eo tñ laborauerūt: qstū ipē inspiciēs mira-
baſ curatōis sue fine fruerent̄. adjicēs q reue-
ra nisi fecit salu² ec nō possit. Sz valde ab-
horrcere a suis morib²: vt hoib² quoꝝ artificio-
fissimā opam: industriā: diligētā admirās in ci-
catricib² ei² videret. pp̄ exiguū qd remansit:
palma tāti laboris auferret. Redditis sūt anio
ei²: t placuit vt eodē alexandrino assistētē ipsi
finū illū ferro q iā p̄sensu oīm aliter insanabilis
putabat apierat. Que reo dilata ē in p̄stē diez
Sz cū abissent illi: ex merore nimio dñi tant² ē
in domo illa exort² dolor: vt tanq; funer² plan-
ctus vit̄ cōprimere fā nob. Ulisitabat eū quo-
tidie sc̄i viri: c̄p̄ tūc vzalēsis bētē mēorie satur-
minus t p̄sbyter gelosus: ac diaconi carthagi-
nensis ecclesie. In qb² erat: t ex qb² sol² c: nūc
in reb² hūanis iā c̄ps cū honore a nobis debito
noisand² aureli²: cū q recordātes mirabilia opa
dei: de hac re sepe collocuti sumus: etiāq; valde
meminisse qd cōmemoram² inuenim². Qui cū
eū sicut solebat vespe visitarēt: rogauit eos mi-
serabilib² lachrymis: vt mane dignarent̄ ec p̄-
sentes suo funeri poti² q; dolor. Lat² em eum
met² ex porib² inuaserat penis: vt se int̄ medi-
corū manus nō dubitaret ec morituri. Lōsola-
ti sunt eu illi t hortati vt in deo fideret. eiusq;
volutatē viriliū ferret. Inde ad oīonē ingressi
sumus. Ubiniobis ex more genua figētib² atq;
incubētibus terre. ille se ita piecit tanq; fuisset
oliq; ipellēte graui² pstrat² t cepit orare. Qui
bus mois: q affectu: q motu animi: q fluio la-
chrymaz: qb² gemitib² atq; singultib² succuti

entib⁹ oīa mēbra ei⁹ t̄ pene inſcludētib⁹ ſpīn: q̄s vllis explicet v̄bis. Ut rū orarēt alij: nec in h̄ eoꝝ auerteret int̄ctio; nesciebā. Ego t̄m pror fūz orare nil poterā: b̄ t̄mō breuit̄ ī coro meo dixi. Dñe q̄s tuꝝ p̄ces exaudis: si has si exaudiſ: nihil ei mihi videbaſ addi iā posse: mihi vt expriraret orādo Surrexim⁹: t̄ accepta ab ep̄o b̄ndictiōe diſceſſim⁹: rogāte illo vt mane ad eſ ſent: illisq; vt equo aſo eēt horatib⁹. Illuxit dies q̄ metuebaſ: aderāt fui dei ſic ſe affuturos eē p̄miferāt. Ingressi ſunt medici: parant oīa q̄ hora illa poſcebat: tremēda ferramenta, pſerunt: attronitis ſuſpēſiſq; oīb⁹. Eiſ aut̄ q̄z erat maior auctoritas: defectum animi ei⁹ pſolādo erigētib⁹ ad man⁹ ſecturi mēbra iu lectulo cōponunt: ſoluunf nodi ligamētoꝝ: nudat loc⁹: inſpicit medic⁹: t̄ ſecādū illū ſinū armat⁹ atq; int̄t̄ inq̄rit. Scrutat̄ oculis: digiſiq; p̄rectat. Tēperat deniq; moī ſol⁹: iuuenit firmiſſimā ci- catrīcē. Hā illa lericie laus atq; graꝝactio miſe ricordi t̄ oſpotētī ſo q̄fusa ē ore oīm lachrymātib⁹ gaudijs: nō ē cōmittēda meiſ ſib⁹: cogite ur poti⁹ q̄ dicaſ. In eadē carthagine. Inno- cētia religiōſiſſima ſemī de p̄marijs ipſius ci- uitat̄ in māmilla cancrū hēbat: rem ſic medic⁹ dicunt nullis medicamēt̄ ſanabiliē. Aut ḡpſci- di ſolet t̄ a corpe ſeparati mēbruz vbi naſciſ: aut vt aliq̄to hō q̄etiuſ viuat ſomct̄ ſe pefſi mitiga- da freqntib⁹. Hā vi inde morēt̄ q̄tūlibet tardis affuturā pſidam⁹ fm hipocrat̄: vt ferē ſen- tētīa: oīs ē omittēda curatio. Hā illa a peritoſne dico t̄ ſue domui familiariſſimo accepat: et ad ſolū deū ſe orādo cōuerterat: admoneſ in ſom niſ appropinquāte paſca: vt in pte ſeminarum obſeruantि ad baptiſteriū: q̄cūq; illi baptiſata p̄mitus occurrifſet: ſignaret ci locū ſigno cru- cis xp̄i: fecit: t̄ cōfēſſim ſanitas ſecuta ē. Aded- cus ſane q̄ ei dixerat vt nibil curatiōis adhibe- ret ſi paulo diuti⁹ vellet viuere: cuž inſperifſet ea poſtea t̄ ſaniffimā cōperifſet quā p̄ h̄ ſe illō malū tali inspectiōe cognouerat: queſiuit ab ea v̄hemēter qđ adhibuifſet curatiōis: cupi- ens q̄tū intelligi daſ noſſe medicamētū: q̄ hip- pocrat̄is definitio vincereſ. Lūq; ab ea qđ fa- ctū eēt audifſet: voce velut cōtenētia t̄ vultu: ita vt illa metueret ne aliqđ cōtumeliosuz ver- bum p̄ferret in xp̄i: religioſa v̄urbanitate re- ſpondiffe ferſ. putab⁹ inq̄t magnū aliqđ te mi- bi fuſſe dicturā. Atq; illa iā exhorſeſcēt̄. mox addidit. Quid grāde fecit xp̄i ſanare cancrū: q̄ q̄triduanū mortuū ſuſcitauit. I hoc ḡ cum au- diſſe t̄ v̄hemēt̄ ſtomacharer. I illa ciuitate atq; i illa pſona ſuſtiq; obſcura ſcī ſā ſigēs miraculi ſiſ latere. hinc eā t̄ ad monēdā t̄ pene obiurgā

Liber

dampnatur. Que cū mīhi respōdisset nō sein
de tacuisse: q̄si uia ab eis q̄s forte tūc matronas
amicissimas sc̄i habebat: vtrū hoc antea sc̄i
sent. Responderūt se omnino nescisse. Ecce
inquit quō nō taces: vt nec iste audiāt que tibi
tanta familiaritate iunguntur. Et q̄z breuis ab
ea q̄siuerā: feci vt illis audiētibus multūq; mi-
rantibus & glorificantib; dñi: totū ex ordine
quēadmodū gestū fuerit indicaret. Adendi-
cū quendā podagrī in eadē yrbe: q̄ cū dedis-
set nomē ad baptisimū: t pridie q̄ baptizare fū i
sonmis a pueris nigris curatis q̄s itelligebat
demones esse: baptizari cōdez anno phibit
fuerit: eisq; nō obtēpans etiā pculcāribus pe-
des ei² in dolore acerrimū qlē nūq; extus est
estuasset: magisq; eos vincens lauacro rege-
neratiōis vt uouerat ablui nō distulisset: in ba-
ptismate ipso nō solū dolore quo vltra solitum
cruciabat: yetuetā podagra caruisse: nec am-
plius postea q̄diu rixisset pedes doluisse quis
nouit. Nos tñ nouimus cr paucissimi fratres
ad quos id potuit puenire e vicino. Quidā cu-
rubitan² nō solū a paralysi: verūtia ab infor-
mī pondem genitaliū cū baptizare salu² esse-
ctus est: liberatus vtraq; molestia: tanq; ma-
linib; habuisset in corpe: de fonte regenerati-
onis ascendit. Quis h̄ p̄ter curubitani nouit:
& p̄ter rarissimos aliquos quib; vbiq; audi-
re potuerūt. Nos aut cū h̄ cōperissim² iben-
te sancto ep̄o aurelio etiā v̄iret carthagie²
fecimus: q̄uis a talibus p̄us audierim²: d̄ quo
rū s̄ide dubitare n̄ possemus. Tūr tribunitius
hesperi² q̄ apud nos est: habet i territorio ful-
salensi fundū zubedi appellatū: vbi cū afflicti-
one a filiū & seruoz suo: domū suā spirituum
malignoz vim noxiā ppeti cōperissit: rogauit
n̄os me absente p̄sbyteros: vt aliq; eoꝝ illo p-
geret: cuius oronib; cederet. Perrexit vñ²:
obtulit ibi sacrificiū corporis xp̄i: orans q̄stū po-
tuit vt cessaret illa vexatio: deoꝝ p̄tin² mis-
ante cessauit. Accepit aut ab amico suo fra-
sancta de hierosolymis allatam: vbi sepultus
xp̄s dic tertio resurrexit: eāq; supenderat i cu-
biculo suo: ne qd mali etiā ip̄e patere. At vbi
dom² ei² ab illa infestatiōe purgata ē: qd d̄ illa
fra fieret cogitabat: quā diū² in cubiculo suo
reuerētie cā h̄re nolebat. Forte accidit vt ego
& collega tūc me² ep̄slynicē ecclie maximū²
in p̄to cēm² vt venirem² rogauit: & venim².
Lūc noboia retulisset etiā h̄ petiuuit vt ifode-
ref alicui: atq; ibi oronū loc² fieret: vbi etiam
possent xp̄iani ad celebranda q̄ deiſūt zggrega-
ri. Nō restitim²: factū ē. Erat ibi iuuenis para-
lyticus rusticā²: q̄ h̄ audiro petivit a gentib;²

suis vt illū ad eū locū sc̄i nō cūctant aſſerret
Quo cū fuisset allatus orauit: atq; inde conti-
nuo pedibus suis san² abſcessit Uictorianavil
la dicit: q̄ ab hippone regio min² tricita milib²
abest. Aēcōria marty² ibi ē mediolanētū ger-
uasij & p̄tū: portat² ē illo qdā adoleſcēs: q̄ cū
diē medio tpe eſtatis equū ablueret in flumis
gurgite: demonē icurrit. Ibi cū iaceret v̄l mor-
ti p̄im² vel simillim² mortuo: ad vespinos il-
luchymnos & ofones cū ancillis suis: & qbus-
dā sanctumonialib² ex more dñi possessionis
intrauit atq; hymnos cātare cepēt. Quavo-
ce ille q̄si p̄cūſus: excussus ē: & cū tribuli freni-
tu altare cōprehēcū mouere nō audēs: siue nō
valēs: tāq; eoſuerit alliga² aut affix² tenebat
Et cū grande iuulatu parcisib; rogās: pſitebat
vbi adoleſcētē: & qñ & quō iuaserit. Postrē
se exitus esse denūciās: mēbra ei² singula noia-
bat: q̄ se āputatur exiēs minabat: atq; inf hec
verba discessit ab hōſe. Sz ocul² ei² in maxilla
fusus tenui venula ab interiorē q̄si radice p-
debat rotūq; ei² mediū qdā nigellū fuerat albi-
cauerat. Quo vīo q̄ aderāt: cōcurrerāt autēz
etiā alij vocib² ei² accūt: & se oēs in ofonē p il-
lo strauerat: q̄uis cū sana mente stare gaude-
rent: rursus tñ ppp̄ oculū eius p̄tristati: medi-
cū querendū esse dicebāt. Ibi maritus forors
eius qui cū illo detulerat: potēs ēāq; de² ſctō
rū ofonib² q̄ fugauit demonē lumē ei reddere
Tūc siē potuit oculū lapsū atq; pēdentez loco
ſuo reuocatū ligauit orario: nec n̄iſt post septē
dies putauit eē ſoluēdum. Qd̄ cū fecisset: fa-
nissimū iuenerit. Sanati ſūt illic & alij: de qb² di-
cere lōgū ē. Hipponeſem qndā v̄ginē ſcio cum
ſe oleo ḡuixiſſet: cui p illa orā ſb̄yter iſtilla-
uerat lachrymas suas: mox a demonio ſuisse
fanata. Scio etiā ep̄m ſemel p adoleſcētē quē
a demonio corrēptum vidit orasse: illūq; illico
demonie caruisse. Erat qdā ſenex florenti² hip-
ponensis noster hō religiosus & paup: q̄ ſarto-
ris ſe arte paſcebat: caſulā p̄diderat: et vñ ſibi
emeret nō habebat: ad. xx. martyres q̄p mē-
oria apud nos est celeberrima: clora v̄oce v̄tē
ſtiret orauit. Audierūt eū adoleſcentēs q̄ for-
te aderāt irriſores: eumq; diſcedentē exagitā-
tes p̄ſeq;banſ: q̄si q̄ a martyrib² qn̄genos fol-
les vñ yſſimentū emerei petiuiſſet. At ille ta-
citus ambulans eieciū grandeſ pſlēm palpi-
tantē vidit in littore: eumq; illis fauentib² at-
q; adiuuātib² apprehendit: & cuidā coco caro-
ſo noſe bñ xp̄iano ad coqnam conditariā: indi-
cans quid gestū ſit: tricētis ſollibus vendidi-
lanā comparare inde diſponens vt v̄xor eius
quō poſſet ei quo ſiueretur efficeret. Sz coc²

conscidens pisces anulus aureus in ventriculo eius inuenit. moxq[ue] miseratione stet^o t[em] religione perterritus homini cū reddidit dicens. Ecce quō te. xx. martyres vestiunt. Et ad ager tybilitatis epo afferente: pecto reliquias martyris gliosissimi stephani: ad ei^mēorā: v[er]ebat magne multitudinis cursus t[em] occursus. Ibi ce- ca mulier ut ad cōpm portatē pignora sacra du- c[er]et orauit: flores q[ui] cerebat dedit: recepit: oculis admouit: ptin^m v[er]idit. Stupetib[us] cūctis q[ui] aderāt: p[ro]p[ter]a exultas: viā carpens: t[em] vie duce- viteri nō req[ui]res. Mēorati memoria martyris q[ui] posita est i[nt] castello sinicensi q[ui]d h[ab]ipponensi co- lonie vicinū est: eiusdē loci lucill^e eps[ic]o p[ro]p[ter]a p[re]ce- dentē atq[ue] seq[ue]n[t]te i[nt] māu portabat: fistula[rum] cui^m molesta i[nt] diu laborauerat t[em] familiarissimi sui medici e[st] secare yellēt: opiebañ man^m illi^m pie sarcine vectatōe: v[er]bi scit[us] attigit reliquias repē- te sanata ē. Nā deinceps eā i[nt] suo cor[por]e si iucūr. Eucharī^m p[ro]b[er]y ex hispania chalame habitās veteri morbo calculi laborabat: p[ro]mēorā sup- dicti sciti martyris quaz possidim^m illo aduexit epus: salu^m facit est. Idē ipse postea morbo alio p[ro]ualescēte mortu^m sic iacebat: vt ei iā pollices ligarent: opitulatōe mēorati martyris cū d[omi]no me moria ei^m reportata fuisset: t[em] sup facēt[us] corpus missa ip[er] p[ro]b[er]y tunica suscitar^m est. Fuit ibi vir i[nt] ordine suo p[ro]mari^m no[n]e marcialis: euoiam g[ra]uis: t[em] miltū a religiōe abhorres xpiana habe- bat sane fidē filia et genex eodē āno baptiza- tū. Qui cū eū egrotatez multis t[em] magnis p[er]ci- bus t[em] lachrymis rogarēt ut xpian^m fieret: proz- sus abmuit: eosq[ue] a se turbida idignatiōe s[ecundu]m mo- uit. Tūc ē genero ei^m vt iret ad mēorā sciti ste- phani: t[em] illi^m p[ro]eo q[ui]tū poter[et] oraret ut de^m illi daret mentē bona q[ui] credere si differret in xpim. Fecit h[ab]igētigemirū t[em] fletu: t[em] sinceris ardēte pietatis affectu. Deinde abscedes aliqd de alta- ri flor^m q[ui] occurrit tulit: eius cū iā nox eset ad caput posuit. Tūc dormitū est: t[em] ecce aū disluci- lū clamavt ad cōpm currere q[ui] tecū forte t[em] ic- erat apō h[ab]ipponē. Tūc xō cū audisset absentez: venire p[ro]b[er]eros postulauit. Teneat t[em] statiz credēse dixit: admirantib[us] atq[ue] gaudentib[us] oib[us] baptizat^m est. Hoc ē diu vixit i[nt] ore h[ab]ebat. Ebni- ste accipe spīm meū: cum h[ab]ebā b[ea]tissimi stepha- ni q[ui] lapidat^m est a iudeis vltia suisse nesciret: q[ui] huic q[ui]ltia fueit. Nā nō miltū p[er] etiā ipse de- funct^m est. Sanati sūt illiç p[er] eū dē martyre etiā tres podagrici: duo ciues: pegrin^m vn^m. Sz ci- ues oimodo: pegrin^m at preuelationē qd adhi- beret: q[ui] dolceret audiuit: t[em] cū h[ab] fecisser: dolor p[er]tinuo p[ro]cequit. An dur^m nomen est sūdi: v[er]bi ec- clesia ē t[em] ea mēoria stephani martyris. Pueruz

quidā guulsi cū i area luderet: exobitan tes bo-
ues q vehiculū trahebat rota obriueft: t pse-
ssi palpitauit expirās. hūc m̄ arreptū ad ean
dē m̄coriā posuit: t n̄ solū reuicit: verueriā ille-
suo appurit: S acrimoniālis qdā i vicia possesso-
ne q caspaliana d̄: cū egritudie laboraret ac d̄
spareft: ad eadē m̄coriā tūica ei allata ē: q ante
q̄ reuocare illa desucta ē. Hac tūica opue-
rūt cadauer ei pntes: t rcepto spū salua facta
ē Apō hipponē basi qdā syr ad m̄coriā eiusdē
martyr orabat p̄ egrotate t plilitate filia coqz
scēn vestē ei detulerat: cū ecce pueri d̄ domo
cucurreft: q ei mortuā nūciaret. Sz cū orāte il-
lo ab amicis ei excipens: phibuerit eos illi di-
cere ne p̄ publicū plāgeret. Qui cū domum re-
disset iā suoz ciulatib̄ psonātē: t vestē filie quā
ferebat supēā piccisset: t rursus reddita est vīte
Rurz ibid apō nos byrenei cuiusdā collecta-
ri fili egritudie extict est. Lūc̄ corp̄ iaceret
exale atqz alij gementib̄ t plāgenib̄ exeqc
parent: amicor̄ ei qdā iñ alioz cōsolatiūvba
suggessitvrt eiusdē martyr oleo corp̄ pungere
tur. Faciū est t reuixit. Itēqz apō nos vir tri-
bunīt̄ elecusin sup̄ m̄coriā martyrx q̄i subur-
bano ei est egritudie exaiatū posuit i satulū n̄
liū suū: t p̄ orōe z quā multis cū lachrymis ibi
fudit: viuentē leuauit. Quid faciā? Urget h̄
opis ipienda pmissio: vt n̄ h̄ possim oia cōmēo
rare q̄ scio: t pculdubio pleriqz n̄ oꝝ cuzb le-
gent: dolebut me tā m̄lta pmissio: q̄ vrigz me-
cū sciūt. Quos iā nūc vt i ḡscāt rogo: t cogitēt
q̄ plixi labors sit facere: qd̄ me h̄ n̄ facere susce-
pti opis nc̄itas cogit. Si ei miracula sanitatiū
vt alia taceā ea tūmō velim scribere: q̄ hunc
martyrez i glōiosissimū stephanū facta sūt i co-
lonia chalamensi t iñ rā plurimi cōficiendi sūt
libri nec th̄ oia colligipotuerūt: s tū de qb̄ li-
bellidiati sūt: q̄ recitarenf i pl̄is. Id nāq fieri
voluim: cū viderem atiqz silla dinaz signav-
tutū etiā nfis tpib̄ freqntari: t ea nō debere
multoz noticie depir. Nōdū est at bienniū ex-
q̄ apō hipponez regiū cepit ese ista memoria t
multis qd̄ nob̄ certissimū est si datis libellis d̄
his q̄ mirabilis facta sūt: illi i p̄ q̄ datis sūt ad se-
p̄tuagita ferme nūc p̄uenirat: q̄i ista p̄cipi-
chalame dō ybi t ipa m̄coriā pri esse cepit: et
crebr̄ danc̄. icōpabilis m̄litudie supani. Tza
lietiā q̄ colonia vtice vicia est: m̄lta p̄clarā per
eūdez martyrez facta coguim: cui ibi m̄coriā
lōge p̄uīqz apō nos ab epō euodio p̄stituta ē: s
libelloz dādoz ibi p̄suetudo n̄ē: vlpot̄ n̄ fuit
nā fortasse nūc eēiā cepit: cū: n̄: nup illic cēm:
petroniā clarissimā sciaz q̄ ibi mirabilr ex māg
atqz diuino i q̄ medicoz adiutoria cūcta defec

Liber.

cerat laguore sanata ē: hortati sum⁹ volēte supradicti loci epo ut libellū daret q̄ recitatere in plo: t̄ obediētissime paruit. In q̄ posuit etiā qd̄ h̄ reticere nō possū: q̄uis ad ea q̄ h̄ op⁹ vrgent festinare cōpellar. A qdā iudeo dixit sibi fuisse p̄suasū vt anulū capillatio vinculo insiceret q̄ sub oī veste ad nuda corpis cingere: q̄ anul⁹ h̄ret sub gēma lapidē i renib⁹ iuctū bouis: hoc alligata q̄si remedio: ad sancti martyris limia veniebat. Sz. pfecta a carthagle cū in cōfinio flumis bagrade in sua posselliōe mālisset: surges vt iter pageret: aī pedes suos illū iacetez anulū vidit t̄ capillatiā zonā q̄ fuerat alligat⁹ murata tēptauit. Quaz cū oīno suis nodis firmissimis: sic erat cōpissit astrictā crepuisse at q̄ exiliisse anulū suspicata ē. Qui etiā ip̄e cū in tegerrim⁹ fuisse iuēt⁹: future salutis qdāmodō pign⁹ de tāto miraculo se accepisse p̄sūp̄sit: atq; illud vinculū soluēs: sīl cū eodē anulo pie cit in flumē. Nō credūt h̄ q̄ etiā dñm n̄m ieluz

Job. 20. xp̄m p̄ integrā v̄ginalia m̄fis enīxū: t̄ ad discipulos suos ostijs clausis ingressū fuisse nō credūt. Sz. h̄ certe qrāt: t̄ si vez iuenerit illa credit. Clarissima semia ē: nobilit̄ nata: nobilit̄ nupta: carthagie h̄ratabat: apla ciuitas: ampla psona: rē qrētes: late n̄ sinūt. Martyr certe ip̄e q̄i petrāte illa sanata ē: in filiū p̄manētis v̄ginis credidit: in eī q̄ ostijs clausis ad discipulos in gressus ē credidit. Postrēo pp̄t qd̄ oīa ista dicunt a nob: in eī q̄ ascēdit in celū cū carne i: q̄ resurrexerat credidit: t̄ iō p̄ eī tāta fūt qr̄ pro ista fide aīaz posuit. Fūt ḡ etiā nūc multa miracula: eodē deo faciēte p̄ q̄s vult: t̄ quācadmo dū vult: q̄ t̄ illa q̄ legim⁹ fecit: b̄ ista nec similis i notescit: neq; vt nō excidat aīo: q̄si clara mēorie crebra lectionē rendunt. Māt̄ v̄bi diligētia ē q̄nūc ap̄d nos ec̄ cepit: vt libelli eoz q̄ b̄nificia p̄cipiūt recirent in plo: semel h̄ audiūt q̄ assūt plesq; n̄ assūt: vt nec illi q̄ affuerūt post aliqt̄ di es qd̄ audierūt mēte retineat: t̄ vir q̄s repia tur illoq; ei q̄ne nō affuisse cognouerit indicet qd̄ audiuīt. Unū ē ap̄d nos faciūt nō mai⁹ q̄ il la q̄ dixi: b̄ tā clarū atq; illustre miraculū: vt n̄lū arbitrerēt̄ biponensū q̄ h̄ velisi viderit: vt didicerit: nullū q̄ obliuisci villa rōne potuerit. Decē qdēfr̄s q̄ sep̄t̄ sūt mares: tres semie: de cesaria cappadocie suoꝝ ciuiū nō ignobiles maledicto m̄fis recēti p̄fis eoz obit u desitute q̄i iuriās sibi ab eis factā acerbissime tulit: talipena sūt dīnit⁹ coerciti: vt horribilis q̄terent oēs tremore mēbroꝝ. In q̄ fedissima spē oclōs suoꝝ ciuiū nō ferētes: quaquersū cuiq; ire vi sū ē: toto pene vagabant̄ orbe romāo. Ex his ei ad nos venerūt duo: frat̄ t̄ soror: paul⁹ t̄ pal

lodia: mult̄ alij locis miseria diffamātē iā cogniti. Venerit̄ at̄ aī pasca fermē dies qndeci t̄ eccliaz q̄tide igrediētes i ea mēoria glōfissi mīmartyr̄ Stephāi frequētabāt: orātes vt iā si biplacaref de⁹: t̄ salutē p̄stīnā redderet. Et sillic: t̄ q̄liq; ibāt: puerēbāt i se ciuitat̄ aspectū. Nōnulli q̄ eos alibi viderāt cāmō tremor̄ eo rū nouerāt alij cū cuiq; poterāt indicabāt. Venit t̄ pasca: atq; ip̄o die dñmco manē cū tam freqns p̄p̄s p̄is eēt t̄ loci sc̄i cācellos v̄bi martyru crat idē iuūcis orās teneret: repēte p̄str̄tus ē: t̄ dormīcti simillim⁹ iacuit: n̄ n̄ tremēssi cut etiā p̄ somnū solebat: stupētib⁹ q̄aderāt at q̄ alij pauētib⁹: alij dolētib⁹: cū eū q̄daꝝ vellet crigere: nōnulli p̄hibueft: b̄ p̄m̄ c̄ritū exspectandū eēt dīxēt. Et ecce surrexit t̄ non tremebat qm̄ sanat̄ erat: t̄ stabat in columnis iūcēns iūcētes. Quis ḡ iūcētū se tenuit a laudib⁹ dei: Clamātū gratulātūq; vocib⁹ ecclia v̄sg; quaq; cōplēta ē. Inde ad me currit: v̄bi sede bāt̄ p̄cessur⁹. Irruit als q̄sp̄ p̄ alter: oīs posterioꝝ q̄si noui qd̄ alij p̄us dīxerat nūciantes. H̄eoz gaudēt̄ t̄ ap̄d me deo grās agēt̄: igre dīf etiā ip̄e cū plurib⁹ inclinat̄ ad genua mea: erigit̄ ad osculū meū. Procedim⁹ ad plim̄: ple na erat ecclia: psonabat vocib⁹ gaudiorū: deo grās: deo laudes: nemie tacēt̄: b̄ in catq; inde clamātū. Salutauit populū: t̄ rursus eadē fer uētiorē voce clamabāt. Facto tādē silētio: scripturātū dīnaꝝ sūt lecta solēnia. Vbiāt̄ vētū ēad mei fīmōis locū: dīxi pauca p̄tpe: et p̄illi⁹ iōcūdītate leticie. Agi ei eos i ope dīno: qn̄dā dī eloquētā si audire: b̄ p̄siderare p̄missi nobiscū h̄o p̄adīt̄ t̄ diligēt̄ nob̄ oīm sue ac māne sīne q̄s calamitat̄ idicauit historiā. Seqn̄t̄ itaq; die post fīmonē redditū: narratōis ei⁹ libellū i crastinū p̄p̄o recitādū p̄missi. Qd̄ cū ex dñmco pasce die tertio fieret i gradib⁹ exedrei q̄ dīsupiōt̄ loqbar loco: fecistare abosffes: cū eoz legeref libell⁹. Intuebas p̄p̄o vniuersus se xus v̄triusq; vñū stātē sine deformi motu: alte rā mēbr̄s oīb⁹ tremēt̄. Et q̄ ip̄m̄ n̄ viderāt qd̄ feo dīne miscōt̄ factū cēt̄ i ei⁹ sororē cernebat. Videbat ei qd̄ illo gratulandū: qd̄ p̄ illa ell̄ orandū. Inī h̄ recitato eoz libello: de aspectū p̄li abire eos p̄cepit dī tota ip̄a cā alīq̄to diligēti⁹ cepaz disputare cū ecce me disputat̄ vōces alie dī mēoria martyr̄ noue gratulat̄ oīs audiūt̄. Oueris sūt eo q̄ me audiebat: cepeft̄q; cōcurrē. Illa ei v̄bi dī gradib⁹ descēdit i qb⁹ stērat ad sanctū martyreꝝ orare prēterat: q̄ morū cācellos attiguit collapſa silī velut frat̄ ci⁹ p̄ somnū sana surrexit. Dū ḡrc̄rem⁹ qd̄ factū fūerit; vñ ille strepit̄ let̄ extiterit: iōgressi sunt

XXII

cū illa in basilicā ubi eramus. adducētes cā sanam de martyris loco. Lū dōtā ab vtroq se-
xu admiratiōis clamor exort' ē: vt vox punua-
ta cū lachrymis nō videre fī posse fini. Perdu-
cta ē ad eū locū ubi pauloq steterat tremē-
tē. Exultabāt cā simile frī factā cui doluerāt tñmā-
sisse dissimilē. Et nō dūfusas p̄ces suās pilla tā
tñ p̄uā volūtā tam cito exauditā esse cerne-
bant. Exultabāt in dei laudē voce sine verbis
tanto sonitu: q̄tu z aures nostre ferre vix pos-
sent. Quid erat in cordib⁹ exultatiū: nū fides
xpi; p̄ qua stephani sanguis effusus ē. La. IX.

Eli nū huic fidei attestant ista miracu-
la: in qua pdicāt xp̄s resurrexisse ī car-
ne: t̄ in celū ascēdisse cū carne? H̄az t̄
ip̄i martyres h̄⁹ fidei martyres. i. h̄⁹ fidē te-
stes fuerūt: huic fidei testimonii. q̄ ghibētes: mun-
dum imicissimū t̄ crudelissimū ptulerūt: eu-
q̄ nō repugnādo: b̄ moriēdo vicerūt. Pro ista
fide mortui sunt: q̄ h̄ a dñs ipetrare p̄st: ppter
cū nomē occisi sunt. Pro hac fide p̄cessit eoz
mira patetia: vt in his miraculis rāta ista potē-
tia sc̄q̄rēt. H̄a si carnis in etiū resurreccio vel
nō p̄uenit in xp̄o: vel nō vētura ē sic p̄nūciat a
xp̄o: vel sic p̄nūciata ē a pp̄bio. a qb⁹ p̄nūciat' ē
xp̄o: q̄re martyres rāta p̄st: q̄ p̄ ea fide q̄ h̄ re-
surreccio pdicāt occisi sunt. Siue em̄ de' ip̄e p̄
sc̄pm miro mō q̄ res tpales opakēfn⁹: siue per
suos ministros ista faciat: t̄ eadē ip̄a q̄ p̄ minis-
tros facit: siue qdā faciat etiā q̄ martyrs sp̄us:
sic phoētes adhuc ī corpe p̄stitutos: siue oia ista
p̄angēlos qb⁹ iūisibilis: mutabilis t̄ icopulat⁹
impar: op̄et. vt q̄p martyres fieri dicuntur eis
orātib⁹ t̄ ipetratib⁹: nō etiā op̄antib⁹ fiant:
siue alia isti: siue alia illis mōis: q̄ nullo mō cō-
phendi a mortalib⁹ p̄st: ei p̄fecto attestant h̄ si
dei in q̄ carnis in etiū resurreccio pdicāt.

Ic forte dicturi sunt etiā La. X.

b deos suos aliq̄ mira fecisse. Bñ si iā in
cipiūt deos suos n̄fis mortuis hoib⁹
cōpare. adhuc iūt etiā sc̄b̄ deos ex hoib⁹ mor-
tuis sic herculē: sic romulū: sic alios mltos q̄sī
deoz nūx receptos opinat. H̄z nob̄ martyres
nō sunt dy: q̄ vnu eūdēp̄ deū t̄ n̄fīl sc̄mū et
martyrs: nec etiū miraculis q̄ p̄ meouā n̄fōx mar-
tyrs fūt: vlo mō companda sunt miracula: que
facta p̄tēplaphibēnt illoꝝ. Ulez si qua silla vi-
denſ: sic a moysē magi pharaonis. sic eoz dyvi
cti sunt a martyrib⁹ n̄fis. Fecerūt aut̄ illa de-
mones eo fastu impante sup̄bie. q̄ eoz dī esse
voluerūt. Faciūt aut̄ ista martyres. vel poti⁹
de⁹. vel orātib⁹ aut̄ coopantib⁹ eis vt fides illa
p̄ficiat: q̄ eos nō deos eē n̄fōs. b̄ vnu deū h̄ se
nobiscū credam⁹. Deniq̄ illi talib⁹ dīs suis. t̄

tēpla edificauēt. t̄ statuerūt aras. t̄ sacerdotes
instituerūt. t̄ sacrificia fecerūt. Mos aut̄ mar-
tyrib⁹ n̄fis nō tēpla sic dys. b̄ memorias sic hoib⁹
bus mortuis q̄p̄ ap̄d deū vnuūt sp̄us fabricam⁹
nēc ibi erigim⁹ altaria in qb⁹ sacrificem⁹ mar-
tyrib⁹: b̄ yni deo: t̄ martyrs: t̄ n̄fō sacrificiū im-
molam⁹. ad qd sacrificiū s̄c̄b̄ cies dei q̄ mūdū
in ei⁹ p̄fessione vicerūt suo loco t̄ o: die noian̄t
nō tū a sacerdote q̄ sacrificat iūocant. Dco q̄p̄
p̄e n̄fis sacrificat. q̄uis i mēo: ia sacrificet eoz
q̄r̄ dei sacerdos ē nō illorum. ßēm vero sacrifici
cū corp⁹ ē xp̄i: qd nō offerēt ip̄is: q̄ heclūt t̄ ip̄i
Q̄lib⁹ igit̄ poti⁹ credēdū ē miracula faciēntib⁹
etōne q̄ sc̄plos volūt h̄ri deos ab his qb⁹ ea fa-
ciūt: an eis q̄ vt i deū credat qd t̄ xp̄s ē: faciūt
q̄cquid mirabile faciūt. Eis ne q̄ lac: a sua etiā
crux sua eē volūt: an eis q̄ nec laudes suas
volūt eē sacra sua: b̄ totū qd veracif laudat̄ ad
ei⁹ ḡllam p̄ficerē i q̄ laudans: In dño q̄p̄ e lau-
dan̄ aie eoz. Credam⁹ ḡc̄is t̄ vera dīctibus
t̄ mira faciēntib⁹: Dicēdo em̄ vera passiūt sunt: vt
possent facere mira. In eis verisē p̄cipiuūt qd
xp̄s resurrexit a mortuis: t̄ imortalitatē resur-
rectiois in sua carne p̄m̄ oī. ait: quā nob̄ cōfatu-
rā: vel i principio nouischi: vel i h̄u fine ḡmūlit.

Ontra qd magnū dei donū rō La. XI. p̄s. 93.

c cinatores isti q̄ cogitatōes novit di. e;
qm̄ vane sūt: de pōderib⁹ elemētor̄ argumē. In h̄ capi-
tant: qm̄ sc̄z m̄ḡro plōne didicēt m̄di duo co: tulo nota
pora maxia aīq̄ postrema duob⁹ medijs: aere q̄ dicit nō
sc̄z t̄ aqua eē copulata atq̄ p̄mūtra. Ac p̄ h̄m̄q̄
t̄one dīdūt qm̄ fra ab h̄nc surfsū versus ē p̄ma: sc̄da aq̄ cerūt. s. in
sup̄frā: tertī aet sup̄ aquā: q̄rū sup̄ aera celi: t̄bim̄co.
nō p̄t eē frenū corp⁹ ī celo. Ad om̄ētis em̄ p̄
p̄hs vt ordinē suū teneat: singula elemēta li-
brant. Ecce quālibet argumētis oīpotētē dei
hūana p̄tradicit iūi mitas quā possidet vāitas
Quid ḡ faciūt i aere frenā tot co:pa: cū ater-
rasit aer t̄ti⁹: Nisi forte q̄ p̄ plumaz t̄ pēna: le-
uitatē donauit auū terrenis corpib⁹ vt p̄tē-
tur i aere: iū mortalib⁹ factis corpib⁹ hoīm nō
poterit donare virtutē q̄ etiā in lūmo celo vā-
leāt hitare? Anialia q̄ frenā q̄ volare nō p̄st:
in qb⁹ t̄ hoīes sūt: sic sub aq̄ p̄fices q̄sūt aquaz
anialia: ita sub fra viuere debuet. Lur ḡnō sal-
te de sc̄do. i. de aquis: b̄ de elemēto tērno ter-
rū aīal carpit h̄ac vāta. Quare cu: p̄meat ed
terrā in sc̄do q̄d sup̄ terrā est elemēto viuere si
cogaf: p̄tinuo suffocaf: t̄ vt viuat viuit i tertio
An errat h̄ ordo elemētor̄: velpotī nō i natu-
ra rex: b̄ i istoꝝ argumētatioib⁹ deficit. Om̄it
to dicere q̄d iā in tertio deo libro dīxi: q̄ mīla
grauiā terrena sint corpa sic plūbū: t̄ so: mā iū
ab artifice accipiāt q̄ natare valeat sup̄ aquā: t̄

S

Liber

ut accipiat qualitate corp^o humanū q̄ ferri in celus
et cē possit in celo oporteti artifici tradicere. Nam
dō tra illō qd̄ iā dixi supⁱ etiā istū p̄siderātes
atq̄ tractates elemētoꝝ ordinē q̄ p̄fidūt nō in
ueniūt oīmō qd̄ dicāt. Sic ē em̄ hic sursumsus
terra p̄ma: aq̄ sc̄da: Terti^o aer: q̄rtū celū: vt su
per oīa sit aie natura. Hā t̄ aristotiles quatum
corp^o eā dixit eē t̄ plato nullū. Si q̄ntū eēt: cer
te supⁱ eēt ceteri. Lū dō nullū ē multo magis
supat oīa. In freno ḡ qd̄ fac̄ corpe. In hac mo
le: qd̄ agit subtilior oīb^o. In h̄ p̄dore: qd̄ agit
leuior oīb^o. In hac tarditate: qd̄ agit celerior
oīb^o. Ita ne p̄ hui^t ē excellētis nature meritiū
nō poterit effici: vt corp^o ei^t leuef in celū: t̄ cu^t
valeat nūc nā corporꝝ frenoꝝ dep̄mere anias
deorū: aliq̄ mō t̄ aie leuare lursū frena corpa
nō valebūt. Hā si ad eoz miracula veniam^q q̄
facta a diis suis oponut martyrib^o nīlo: nōne
etia ip̄a p̄ nob̄ facere t̄ nob̄ regient oīo, p̄fice
re? Hā int̄ magna miracula deoꝝ suoꝝ: p̄fecto
magnū illud ē qd̄ varro cōmēorat: vestale v̄gi
nē cū p̄cilitare falsa suspītōe de stupro: cribru
implete aqua de tyberi: t̄ ad suos iudices nul
la ei^t p̄estillāte portasse. Quis aque pondus
sup cribru tenuit? Quis tot cauernis patētib^o
nihil inde in terrā cadere pm̄nit? Rāsuri sunt.
Aliq̄s de^t: aut aliq̄s demon. Si de^t: nū qd̄ ma
ior ē deo q̄ se ī hūc mūdū. Si demō: nū qd̄ por
tior ē ī gēlo q̄ deo fuita q̄ fact^o ē mūd^o. Si ḡ de
us mīo: vel āgel^o vel demō potuit p̄odus hu
mīdi elemēti sic suspēdere vt aq̄p̄ videat mu
tata fuisse nā: ita ne de^t oīpotēs q̄ ip̄a creavit e
lemēta freno corpī graue pond^o auferre nī po
terit: vt i eodē elemēto hitet viuiscatū corp^o i
q̄ voluerit viuiscas spūs. Deinde cū aerē me
diū ponant īf ignē desup: t̄ aquā subter: qd̄ ē
qd̄ eū īf aquā t̄ aquā t̄ īf aquā t̄ frā sepe iue
nim^o. Quid em̄ volūt eē aquas nubes: iter
q̄s v̄ maria aer medi^o reperi^t. Quo nā q̄so ele
mētoꝝ p̄dore atq̄ ordie effici^t vt torrētes vt
olētissimi atq̄ vndosissimi anq̄ sub aere i terrī
currat: supraera i nubib^o pendeat. Cur deniq̄
aer ē medi^o īf sūma celi t̄ una frā quaquer
sū orb extēndit: si loc^o ei^t īf celū t̄ aquas sic
et quāz īf ip̄m t̄ frās ē p̄stitut^o. Postremo si ita
ē elemētoꝝ ordo disposit^o vt fm̄ platonē duob^o
mediū: i-aere t̄ aqua: duo extēma: i-ignis et
fra iungant: celiq̄ obtricat ille sūmū locū: hec
aut̄imi velut fundaminis mūdi: t̄ iō in celo eē
nō p̄ot̄ fra: cur ē ip̄e ignis in fra. Sc̄dm̄ hāc q̄p
peronē: ita ista duo elemēta in locis p̄p̄uis: im
mo ac sūmo fra t̄ ignis eē debuerūt: vt quēad
modū nolūt i sūmo eē posse qd̄ imīc: ita nec in
imo posset eē qd̄ sūmīc. Sic ḡ nullā putat v̄l cē
si timeo

v̄l futurā eē frēpticulā in celo: ita nullā p̄ticu
lam videre debuim^o ignis in fra. Nūcō nō so
lū in frīs: verū etiā sub frīs ita ē: vt eū ercent
vertices montū p̄ter qd̄ in v̄slb^o hoīm t̄ eēig^o
nē in fra: t̄ eū nasci videm^o ex fra. Quiquidē
t̄ de lignis t̄ de lapidib^o nascit q̄ sūt corpa sine
dubitatiōe frenā. Sz ille in quiūt ignis ē trāgl
lus: pur^o: inox^o: sempitern^o: iste āt turbid^o: fu
meus: corruptibilis atq̄ corruptor. Nec tñ cor
rūpit mōtes in qb^o iugis estuāt cauernasq̄ ter
raz. Tex esto: sit illi iste dissimilis vt frenis hi
tatiōb^o zgruat: cur ḡ nolūt vt credam^o natu
rācorpoꝝ frenoꝝ aliq̄ i corruptibilē factā ce
lo cōuenientē futurā: sic nūc ignis corruptibilis
bis p̄uenit frīs. Mihil igis affect ex p̄derib^o at
q̄ ordie elemētoꝝ: vñ oīpotētido q̄ min^o fac
at corpa nī talia: vt etiā in celo possint habita
re prescribant.

La. XII.
Ed scrupulosissime q̄rere: t̄ fidē q̄ cres
dimus resurrecturā carnē: ita querēdo
assolēt irridere: v̄trū fet^o abhortiū resurgant. Luce. 2.
Et qm̄ dñs ait. Amē dico v̄ob̄ capillus capitū
vestri nō gibit: vt̄x statura t̄ robur eq̄lia futu
rasunt oīb^o an diuersc corpox q̄stitates. Si ei
equalitas corpox erit vñ habebūt qd̄ hic nī ha
bueſt i mole corpis illi abhortiū si resurgant t̄
ipſi: aut si nō resurgēt q̄ nec nati sunt: s̄ effusi.
Eandē q̄shonē de puulīversant: vñ illis men
sura corpīs quā nūc defuisse videmus accedat
cū in hac etate moriunt. Neq̄ ei dicturi sum^o
cos nō resurrecturos q̄ nō solū generationis:
verū etiā regenerationis capaces sūt. Deinde
infrogāt: quēadmodū ip̄a eq̄litas habitura sit
Si enī tā magni t̄ tā lōgi erūt oēs q̄s suet q̄cū
q̄b̄ suet lōgīmī atq̄ lōgīssimi: nō solū d̄ puulī
s̄: t̄ de plurib^o magnis q̄rūt vñ illis accessu
rū sit qd̄ b̄ defuit: si b̄ q̄s recipiet qd̄ hic habu
it. Si aut̄ qd̄ ait apls: occursumos nos oēs i mē Ephe. 4
surā etatis plenitudis xpi: t̄ illō altxp: q̄s p̄dc
stinauit zformes fieri imaginis filij sui: sic itel
ligēdū ē: vt̄ statura t̄ mod^o xpi corpīs oīm q̄ in
regno eius erūt hūanoꝝ corpox sit futur^o: ml
tis erit in quiūt de magnitudie t̄ lōgitudie cor
poris detrahēdū. Et v̄bi iā erit: capill^o capitū
vñ nō gibit: si de ip̄a corpīs q̄stitate tā multū p̄i Luce. 2.
bit. Quis t̄ de ip̄is capillis possit inq̄ri: v̄trū
redeat q̄cqd̄ tōdētib^o decidit. Qd̄ si rediturū ē
q̄s nō exhorteat illā deformitatē. Hā b̄ t̄ devi
guib^o videf nūcāro securuz: vt̄ redeat tā mul
tū q̄ corpīs curatura desecuit. Et v̄bi erit de
cus: qd̄ certe mai^o q̄s in ista cē corruptiōe potu
it: illā iā i mortaliōe eē debēt. Si aut̄ nō
redibit: ḡ gibit: quō ḡ inquiūt: capill^o capitū Ubi.
vestri nō gibit. De macie q̄s v̄l pinguedine si

XXII

misit disputat. Nam si equeles oeserunt non utique alicuius nasci: alii pingues erunt. Accederetq; aliis ali qd: alios munuerit. Ac per hunc non quod erat recipiebatur sicut addendum est quod non fuit: et alicubi primum quod fuit. De his etiam corruptionibus et dilapsione corporum mortuorum: cum alio vertat in puluerem: in auras aliud exhaleat: siue quod bestie: siue quod signis absumat: naufragio vel quibuscumque aquis ita quod percat ut eorum carnes in humore putredine dissoluantur: non mediocriter promouetur: at quod omnia ista recolligi in carnem et reintegrari posse non creditur. Lectorum etiam quodammodo feditates et virtus siue accidentia siue nascantur: ubi et mortuos percutit cum horrore atque irrisione comedunt: et regit quodammodo deformitatis resurrectio sit futura. Si enim nihil tale redire in corpore hominis dixerimus: respiratione in fama de loco vulnerum cum quodammodo dñm non in corpore resurrexisse predicamus: se probatur os esse presumunt. Sed in hoc quod est difficultima illa propnis: in cuius carne reditura sit caro: quod corporum alterius vescentibus humana viscera fame coquellente nutritur. In carnem quippe nulla est ei quod talib; virxit alinitio: et ea quod macies considerat: detrahitur supplex. Tertius ergo illiredeat hoc cuius caro prius fuit: an ille potius cuius postea facta est: ad hunc percutitur ut vide resurrectio illudatur ac sic ait humane aut alternantes: sic ait pater veras felicitates: falsasque permittat beatitudines: aut post multas iterum per diuinam corpora reuolutiones: aliqui tamen eis sic dic porphyri finire miserias: et ad eas nunc redire fateantur: si tamen corporum habendo immortale est corporis oecus fugientem.

Dicit ergo ab eo pte pte pte

La. XIII
me digerete mihi videntes oposita: misericordia dei meis nisib; opere ferente respone deum. Abhortiuos fetur quod cum iam vivissent in utero ibi sunt mortui resurrecturos: ut affirmaretur negare non audeo quodvis non videam quod ad eos non pertinet resurrectio mortuorum: si non eximunt de numero mortuorum. Aut enim non oes mortui resurgent et est aliquid humane ait sine corporibus et non: quod corpora humana: quodvis ita viscera materna gestantur: aut si omnes ait humane recipiant resurrectio sua corpora quod habuerint ubiqueque viuentia et morientia reliquerunt: non iuuenio quod admodum dicatur ad resurrectio neque non per mortuorum: quodcumque mortuos etiam in uteri matrem. Sed viriliter de his quod sentiat quod via natu infantibus dixerimus: hunc etiam de illis intelligitur et resurget.

La. XIII.

q Tertius ergo de infantibus dictur sumus: nisi quod non ea resurrecturi sunt corporis exiguitate quod mortui. Sed quod eius tardus accessus erat tempore: hunc sicut illo de opere miratur atque celeriter percepti. In secundis tentia quippe domini ubi ait: Capillus capitulare viri si pibit dominus est non defutus esse quod fuit: non ait negatus est al-

Eibi. 5. **I**ut utique Christus in ea mensura corporis.

La. XV
poris in quo mortuus est resurrectus: necas est dicere: cum resurrectio omnis tempus venerit accessus corporis eius etiam magnitudinem quam si habuit quoniam ea discipulis in quo illud erat notus apparuit: ut longissimum fieri possit equeles. Si autem dixerimus ad dominici corporis modum etiam quodvis maiora corpora reddigenda: pibit de multis corporibus plurimis: cum Ebi. 5. ipse nec capillum pitorum est promiserit: Restat ergo ut suum recipiat quodcumque mensuram: quam vel habuit in iuventute etiam si senex est mortuus vel fuerat hincurus si an est defunctus. Atque illud quod commemorauit **L**phec. 4. apostolus in mensura etatis plenitudinis Christi: aut propter aliud intelligamus dominum esse: id est illi capituli in plurimis tempore accedente omni perfectio membra etatis eius mensura compleatur: aut si hunc resurrectio corporum rudiens est: sic accipiam dominum: ut nec ultra nec infra iuvenilem formam surgat corpora mortuorum: sed ea etate et labore usque ad quam Christus huncque coquimus. Circa triginta quippe annos diffiniens etiam etiam scilicet hunc doctissimi homines iuventutem: que cum fuerit spacio proprio firmata: inde iam hoec in detrimento: vergere grauioris ac senilis etatis etiam non esse dominum in mensuram corporis: vel in mensuram statutae: sed in mensuram etatis plenitudinis Christi.

Llud etiam quod ait: predictos destinatos **L**a. XVI. **R**om. 8.

fieri pro formas imaginis filii dei: per etiam posteriores horas intelligi. Tertius nobis alio loco dicit: Nolite profari huic sclo: sed reformamini in nouitate mentis vestre. Ebi. 5. reformamur: **I**bide. 12. mur: ne proformemur huic sclo: ibi conformamur dei filio. Post et sic accipi: ut quemadmodum ille nobis mortalitate: ita nos illi efficiamur immortalitate conformes: quod quidem tadi ipsa resur-

S 2

Liber

rectionē corporū p̄tinet. Si at̄ etiā i bis & bis q̄ forma resurrectura s̄nt corpora sum⁹ admoniti si illa mēsura: ita & ista p̄formatio nō c̄tratur intelligēdā ē: s̄t erat. Resurgent itaq̄ oēs tā magni corpe: q̄ vel erat: vel futuri erat i iuuenili etate: q̄uis nihil obseruit etiā si erit i sanitilis vel senilis corporis foſa: vbi nec mēs nec ip̄i⁹ corporis vlla remanebit iſtritas. Tñ etiā si q̄s eo corporis mō i q̄ defunct⁹ ē resurrectuꝝ vniūqueq; contendit: non ē cuꝝ illo laboriosa p̄tradicōe pugnandum. S. XV.

Epbe.4. pugnandum. **Ea XVII.**
Quilibet pugnans est deinde etiam

Roma. 8 n̄ mus oēs in vir̄ pfectū: in mēsūra etatis
plenitudinis xp̄t: & formes imaginis filij dei:
nec i sexu semicoſ ſurrecturas feminas credūt
ſ in virili oēs aſſit: qm̄ de ſolū vir̄ pfectit ex limo
feminā ex viro. Sz mihi meli ſage vident qui

Gene. 2. **v**erūq; sexū fūrrectuꝝ cē nōdubitāt. **N**ō em̄ l
bido ibi erit: q; p̄fūsiōis ē cā. **H**ā pūlq; peccasset
nudi erāt: t h̄ p̄fundebāt vir ⁊ femia. **L**or̄gib; ḡ
illis virtu detrahent: nā fuabif. **N**ō ēat yiuꝝ
sex⁊ feminine⁊ nā: q; tūc qdē ⁊ a cōcubitu ⁊ a p̄
tuimunis erit: eft tūc mēbra semīea n̄ accōmo-
data ysui veteri ſdecori nouo: q; fi alliciat aspe-
cient; p̄cupilſcēta q; nulla erit: ſ deilaudeſ ſapi-
entia atq; clemētia: q; qd nō erat ſec: ⁊ libereſ
Ibidem. uit a corruptōe qd ſec. Ut em̄ in exordio gene-

Job. 19. pphari optebat Sopoz qmpe ille viri mors erat

Gene. 2. nouim⁹ qb⁹ edificat ecclia. Hāb etiā ybō scri-

nem dicit corporis Christi quod est ecclesia. **L**reatura ergo de
femina sic virus de viro fieret virtus comedens
Et ut illo modo fieret Christus ut dicitur est et ecclesia fit
commodum.

¶Bar. 12. gurata e. Qui s' vtriusq; lexi illituit: vtriusq; restituit. Deniq; t' ipse iel^o interrogat' a saduceis. Et neccabat' resurrectionē cui' sermō fratrū amicū.

q̄ negabat resurrectione: cui lepte fratru erit
vrox quā singuli habuerūt: dū qlq̄ corp̄ vellēt
functi sem̄ sic lex p̄cep̄t excitare - errat! inq̄

Hec ceteras scripturas hec yttute di. Et cui aptius
loc' eet ut diceret: de qua em me interrogat; yu-
erit: ipsa non mulier: non hoc dixi: sed dixit: in resur-
rectione: si: ex iher. et ex cor. et ex cor. et ex cor.

rectio ei neq; nubet neq; vrores ducet : ut luc
sic angelii dei in celo Equales utq; angelis im-
mortalitate ac felicitate non carne: sicut nec re-
surrectione qua non indiguerunt angelii: quoniam nec
mori potuerunt. Auctias ergo deo futuras nega-
vit et eum in resurrectione non semitas: et ibi negavit
vbi talis quantum vertebat: ut eam negato sexu mu-
liebri celeriore facilitate dissolueret: si enim ibi per-

nosceret nō futu^r: i^mo etiā futurū eē firmatis
dicendo:nō nubent:q^d ad seminas p̄tinet:ne-
q^d uxores ducat:q^d ad viros. Etūt q̄ vcl nu-
bere h̄ solēt:vcl duceuxores:h̄ ibi h̄ nō facient.

Roinde qd ait apls: occur La-XVIII Ephe-4
p suros nos oēs in vir pfectū: totiusq; ip
suis circūstatiā lectiois p̄siderare dēm
q̄ita se hz. Qui descendit inqt ipē ē t̄q̄aſcendit Ibidem
sup oēs celos: vt adipleret oia. Et ipē dedit qd
dā qdē aplōs: qdā āt pp̄bas: qdā x̄o euāgeli-
kas: qdā āt pastores t doctores ad p̄sumatio-
nē scōx: in op̄ ministerij: i edificationē corporis
xp̄i: donec occurram oēs in vnitatem fidei: t Ibidem
agnitionē filij dei: in vir pfectū: in mēsurā etatis
plenitudinis xp̄i: vt yltra nō simus guuli la-
ctati t cūculati oī v̄. neo doctrine: in illusionē
hoīm: in astutia ad machinationē erroris. Ue Ibidem
ritatē āt facientes in caritate augeamur in illo
p̄ oī q̄ ē caput xp̄s ex q̄ totū corp̄ p̄texū t co-
pactū p̄ oēm tactū subministratiōs fm opatio-
nē in mensurā vniuersiūs q̄ p̄tis incrementuz
corpis facit in edificationē sui in caritate Ecce
q̄est vir pfect̄ caput t corp̄ qd̄ p̄stat oībus me-
bris q̄ suotpe cōplebunt. Quotidie tñ eidem
corpi accedunt: dū edificat ecclia: cut br. Tlos i. Lox. j.
aut̄ estis corp̄ xp̄i t mēbra. Et alibi Pro corpe Lolo. i.
inqt ei qd̄ ē ecclia. Itēq; alibi. Tn̄ pāis: vnu i. Lox. j.
corp̄ multi sumus. De cui corp̄is edificationē
t hic dictū est. Ad cōsummationē scōx in op̄ mi Ephe-4
nisterij: in edificationēz corp̄is xp̄i. Ac deinde Ibidem
subiectū est: vñ nūc agim̄ donec occurramus
oēs in vnitatē fidei t agnitionē filij dei: in virū
pfectū in mensurā etatis plenitudinis xp̄i t ce-
tera: donec eadē mensura in quo corpe intelli-
genda ēt̄ oīderet dicēs. Augeamur in illo p Ibidem
oia q̄est caput xp̄s: ex q̄ totū corp̄ p̄texū t co-
pactū p̄ oēm tactū subministratiōs fm opatio-
nē in mensurā vniuersiūs q̄ p̄tis. Sicut ḡest
mensura vniuersiūs q̄ p̄tis: ita roti corp̄is qd̄
oībus suis p̄tib̄ cōsta. Est v̄t̄q; mensura ple-
nitudinis de q̄ dictū ē. In mensurā etatis ple- Ibidem
nitudinis xp̄i. Quā plenitudine etiā illo cōme-
morauit loco: vbi ait de xp̄o. Et ipm dedit ca- Ephe-4
put sup oēm eccliam q̄ ē corp̄ ei? p̄lētudo ei?
q̄ oia in oīb̄ adipler. Ueç si h̄ ad resurrectōis
formā in q̄ erit vnu q̄ p̄tis referendū ēt̄: qd̄ nos
ip̄ediret: noīato viro intelligere t feminaz: vt
virū p̄ hoīe positū accipemus: sicut in eo qd̄ di-
ctū est. Beatus vir qui timerit dñm: vtiq; ibi sit
t semie q̄ timerit dñm. La-XIX.
Ue tā respondēa d̄ capillis atq; vngui-
q bus: Semel q̄ p̄te intellecto ita nihil gi-
turu esse de corpe: yr deforme nihil sit
corpe: simul intelligit ea q̄ soī: me factura fue-

Journal of Health Politics, Policy and Law, Vol. 29, No. 4, December 2004
ISSN 0361-6878 • 10.1215/03616878-29-4 © 2004 by The University of Chicago

rāt enormitatē masse ipsi accessura esse nō locis i quib⁹ mēbroz foſa turpeſ: velut ſi d̄ limo vas fueret qd̄ rufus in eundē limu redactū totū de toto iteſ fieret: nō eſſet neceſſeyt illa p̄ ſimi que in anſa fuerat ad anſam rediret aut q̄ fundū fecerat ipa rufus faceret fundū: duz in totū reuerteret in totū i totū ille limus in totū vasa: nulla ſui pdita pte remeareſ: Quapropter ſi capilli totiens tōſt yngueſ ve defecti ad loca ſua deformiter redeūt: nec th cuiq̄ resurgentib⁹ pib⁹: q̄ in eandē carnē: vt quēcunq̄ ibi locū corporis teneat: ſeruata p̄tū cōgrūtia materie mutabilitate vertent. Quis qd̄ ait dñs. **Luc. 21.** Capillus capitio vſi nō pib⁹: nō d̄ longitudine ſ de nūero capilloz dictū multo aptius poſſit i telliſi. Eli t alibi dicit. Capilli capitio vſi nūe rati ſūt. Neq; h̄ iō dixeriz q̄ aliqd̄ exiſtimē corpori cuiq̄ pitur qd̄ naturaliter inerat: ſ qd̄ de forme natū ſuerat: n̄ vniq; ob aliud: niſi vt hic q̄ ſideret: q̄ ſit penalis cōditio iſta mortaliū ſic eē redituþ ſeruata ſtegritate ſubſtātie ſo la ſubſtātie deformitas pereat. Si enī ſtatuum p̄t arruſex hō quā pp̄t aliquā cām deformē ſecerat: cōſlare t pulcherrimā reddere: ita vt n̄ bil inde ſubſtātie: ſ sola deformitas pereat: ac ſi qd̄ in illa figura priorē indecenſ extabat: nec parilitati p̄tū ſgruebat: nō de toto vnde fece rat amputare atq; ſepare: ſ ita cōſpgere vnuſ ſo atq; miſcere: vt nec ſediratē faciat: nec mi nuat quātitatē: qd̄ de oipotēti artifice ſentien dū eſt: Ergo ne poſterit qualq; deformitates huanoz corporoſ nō mō vſitatas: veruētā ras atq; moſtruofas q̄ huic miſere vite cōgruent: abhorrent at ab illa futura felicitate ſcōz ſic auferre aut poſtere: vt q̄cūq; eaꝝ faciūt: et ſi naturalia tñ indecora excremēta ſubſtātie corporaliſ nulla ei diminiuſe tollant. Ac p̄ h̄ nō eſt macris pinguiſuſ ve metuendū: ne ibi etiā tales ſint: q̄lcs ſi poſſent: nechic eſſe voluſſer: Omnis enī corporis pulchritudo eſt p̄tū cōgruētia cū quadā coloris ſuauitatem. Elbi aut nō eſt p̄tū cōgruētia: aut iō qd̄ offendit q̄: pūtū e: aut ideo q̄: parū: aut ideo q̄: nimū. Proinde nlla erit deformitas quā facit in cōgruentia p̄tū vbi t q̄qua ſunt corrigenſ: t qd̄ min⁹ eſt q̄ de cer: vñ creator nouit: inde ſupplebiſ: t qd̄ plus ē q̄decer: materie fuata integritye detraheſ. **Abat. 13.** Colori poſto ſuauitas q̄ta erit: vbi iuſti ſulgebūt ſiſ ſolū reg p̄tis ſui: q̄ claritas in xp̄i corpe cū ſurrexit ab oculis diſcipuloz poti⁹ abſcōdita fuſſe q̄ defuſſe credēda eſt: nō enī eā ſeret hūan⁹ atq; in ſirm⁹ aspect⁹: qñ ille a ſuis ita deberet attendi: vt poſſet agnoci. Quo p̄tū it etiā vt p̄tū ſtrectatib⁹ ſideret ſuoꝝ vulneꝝ ſicas

trices ut etiā cibū potūq; ſumeret: nō alimēro rū indigentia: ſi ca q̄ t h̄ poteraſ p̄tē. Lū aūt aliqd̄ no videſ q̄uiſ alii: a q̄bus alia q̄ piter alii ſūt viſident: ſi illā claritatē dicim⁹ affuſſe nō viſam: a qb⁹ alia videbanſ. Horatia grece d̄r: qd̄ **Sene. 19.**

n̄i interptes latine dicē nō valētes: in libro ge neſeos cecitarē interptati ſūt. Hāc em̄ paſſi ſūt ſodomite q̄i q̄rebāt oſtuſ iuſti viri: nec pote rāt inuenire. Quel ſi cecitas fuſſet q̄ſit vt nibil poſſit viſideri: nō oſtuſ q̄ ingrederenſ: et duces itineri a qb⁹ inde abduſerēt inq̄rēt. **La. XX.**

Eſcio q̄at mō ſi caſſimur amore mar-

n tyꝝ brōꝝ vt velum in illo regno in eoꝝ corpiſ ſidere vulneꝝ cicatrices: q̄ pro xp̄i noſe p̄ulerūt: t fortasse videbūt. Nō em̄ deſormitas in eioſ: ſ dignitas erit: t qdā q̄uiſ i corpe nō corporiſ: ſ ſtutio pulchritudo fulgebit. Mec iō tñ ſi aliq̄ martyrib⁹ amputata t ablatā **Luc. 21.**

ſūt mēbra: ſine ipiſ mēbris erit in reſurrecio ne mortuoꝝ: qb⁹ dictū eſt. Capill⁹ capitis vñi ſi pib⁹. Sed ſi hoc decebit in illo nouo ſeculo: vt iudicia glorioſoꝝ vulneꝝ in illa imortali carne cernant. vbi mēbra vt p̄ſiderenſ: p̄cūſa vñſecca ſūt ibi cicatrices: ſi tñ eisdē mēbris reddit: nō pditiſ apparebūt. Quis itaq; oia q̄ accide rūt corpori vitia tūc nō crūt: nō ſit tñ deputāda vel apellandavitia ſ ſtutis indicia. Abſit autē vt ad reſuſcitāda corpora vñtq; reddēda nō poſſit oipotentia creatoris oia reuocare q̄ vñ beſtia vel lignis abſumpſit: vel q̄cqd̄ in puiuerem cinerēve collapſū vel in hūo: ſolutū: vel ſ au ras eſteha latū. Abſit vt ſinus vñl⁹ ſecretūq; nature ita ſcipiat aliqd̄ ſubtractū ſensib⁹ n̄i ſi vt oim creatoris aut lateat cognitionē: aut eſ fugiat poſteſtē. Deū certe volens ſiſ poſterat diſſinire cicero: tant⁹ auctor: ipoꝝ: mens qdaz iqt eſ ſoluta t libera: ſecreta ab oī ſcretōe mor tali: oia ſentiēt mouēſ: ipaꝝ p̄dita moru ſepi tero. Hoc at repit in doctrinis magnor̄ pho rum. Ut iigil ſi ipoſ loquar: quomō alioyid vel latet oim ſentientem: vel irreuocabiliter fugit oim mouentē. Uliſiā etiam queſtio illa ſoluenda eſt: q̄ diſſicilior̄ videſ ceteris: vbi q̄ri tur cū caro mortui hois etiā alteri ſityuentis caro: cui poti⁹ eoꝝ in reſurreciōe reddat. Si enī qſpiā pfect⁹ fami arq; cōpullus vſcaf ca dauerib⁹ hoim: qd̄ malū aliq̄tēs accidiſſe: t vē tuſ teſtaſ historiā: t n̄oꝝ tēpoꝝ in ſelicia expi mēta docueſt. Nō qſc̄ veridica rōne p̄tendet totū diſtelū fuſſe p̄mos meatus: nibilq; inde in ei carne mutatū atq; pueri ſu: cū ipa macies q̄ ſuit t nō eſt: ſatis indicet q̄ illis eſcis detruim̄ ſta ſuppleta ſint. Iaz itaq; aliq̄ pauloan⁹ p̄misi q̄ ad iſtū q̄ nodū ſoluendū valere deſebuit. q̄c-

Liber

qd eñi carni exhaustus famis: utiqz in auras ē
exhalatū: vñ dixim' oportēt deū posse reuoca-
re qd fugit. Reddet ḡ caro illa hoi in q̄ eē caro
hūana p̄mit' cepit. Ab illo q̄pe altero tāq̄ mu-
tuō sūpta deputāda est: q̄ sic es alienū rediben-
da est vñ sūpta est. Suā vñ illi quē famis exi-
naniuerat: ab eo q̄ pōt etiā exhalata reuocare
reddet. Quis vñ oib' p̄isset mōis: nec vlla ei'
materies in vllis nature latebris remansisset:
vñ veller eā reparat oipotens. Sz. ppf senten-

Luce. 25. tiā vñtatis q̄ dictū est. Capill' capitis vñ nō p̄-
bit: absurdū ē: vt putem': cū capillus hoī p̄e-
rire nō possit: tātas carnes fame depastas atz
p̄sūptas p̄ire potuisse. Qub' oib' p̄nfo mo-
dulo p̄sideratis atq̄ tractatis: hec sūma p̄ficē
vt in resurrectiōe carnis in eternū cas mensu-
ras habeat corporū magnitudo q̄s habebat p̄fi-
ciende: siue p̄fecte cuiusq; indita corporō iuuē-
turis in mēbroꝝ q̄s oīm modulis cōgruo deco-
refuato. Qd deꝝ vt fuet: si aliqd demptū fui-
rit indecētī alicui granditati in pte aliq̄ p̄stitu-
te qd p̄ totū spargat: vt neq; id pereat & agrue-
ti aptū vbiꝝ teneat: nō ē absurdū vt aliqd in-
de etiā stature corporis addi posse credam': cuꝝ
oib' pribus vt decorē custodiāt id distribuit
qd si enormiter in yna esset utiqz non deceret.
Aut si p̄tēdit i ea quēq; statura corporis resurre-
ctuꝝ eē in q̄ defunct' ē nō pugnacis resistēdū ē
tñ absit oīs deformitas: oīs firmitas: oīs tardi-
tas: omnisq; corruptio: tñ qd aliud illud nō de-
cer regnū in q̄ resurrectiōis & p̄missiōis filij eā
les erūt angelos det: si nō corpore: non etate: cer-
te felicitate. La. XXI

r Estiuēt ḡ t q̄cqd de corporibus viuis vñ
post mortē de cadauerib' perijt: t simul
cū eo qd in sepulcris remāsit: in spiritalis cor-
poris nouitatē exalatis corporis vetustate muta-
tū resurget incorruptōe atq̄ immortalitate ve-
stītū. Sed eñi vel casu aliq̄ graui vel inimicoꝝ
imaniitate totū penitus xterat in puluerē: atz
in aeras vel in aquas dispsum quantū fieri p̄t
nusq; eē sinat oīno nullo mō subtrahi poterit
oipotentie creatoris: scapill' in eo capitū nō
p̄bit. Erit ḡ spiritui subdita caro spiritalia: sed
Luce. 25. tñ caro nō spirit': sic carni subdit' fuit sp̄s ip̄e
carnalis: s̄ tñ sp̄s nō caro. Cui' reihabem' ex-
perimentū in n̄rē pene deformitate. Nō em' fin
carnis: s̄ utiqz fm spiritū carnales erāt: quibus
i. Cor. 3. ait ap̄ls. Nō potui vob̄ loqui q̄si spiritalib': s̄ q̄
si carnalib'. Et hō spiritalis sic in hac vita dici-
tur: vt tñ corpe adhuc carnalis sit: t videat al-
Roma. 7 am legē in membris suis repugnantē legi mē-
tis siue. Erit aut̄ etiā corpus spiritalē cū eadez
i. Cor. 15. caro sic resurrexit: vt siar qd scriptū est. Semper

nat corpus aniāle: resurget spiritalē. Que sit
aut̄ t q̄ magna spiritalis corporis grā: que nō dū
venit in experimentū: vere or ne temerarium sit
oē qd de illa p̄fertur eloquī. Ucrūtū q̄ spei
noſtre gaudiū ppter dei laudē nō est tacendū
t de intimi ardentiſ sancti amoris medullis di-
ctū est Dñe dilexi decorē dom' tue: d' donis ei' Ps. 25.
que in hac erūnosissima vita bōis malis lar-
git: ap̄o adiuuātē cōijcam' vt possum': q̄tum
sit illud qd nō dū expt̄ utiqz digne eloqui si ya-
lem': Amittō eñi qn̄ fecit boiem recrū: omis- Ecc. 7.
to vñtā illaz duor p̄wgu in padisi fecunditate se Gen. 2.
līcē: qn̄ tā brevis fuit: vt ad nascētū sensū: nec
ipa puererit in hac quā nouim' in q̄ adhuc su-
mū: cui' tēptatiōes: imo quā totā tēptationē
cōdiu in ea sum' p̄tūlibet p̄ficiam' p̄peri nō de-
simim': q̄ sint indicia circa gen' hūanū bonita-
tis dei: quis poterit explicare? La. XXII

Am qd ad p̄mā originē p̄tinet oīm mor-
n̄ talū p̄geniem fuisse damnatā: hec ipsa
vita si vita dicenda est: tot tātis malis
plena testaf. Quid eñi aliud indicat horreda
quēdā p̄funditas ignoratiōe ex q̄ oīs errore exi-
stit: qui oēs filios adā tenebroso quodā sinu su-
scipit: vt hō ab illo liberari sine labore: dolore:
timore nō possit. Quid amo: ip̄e tot rex vana-
rū atq̄ noriaz: t ex hō mordaces curepturba-
tiōes: merores: sozmidines: insana gaudia: di-
scordie: lites: bella: insidie: iracūdie: inimicite
fallacia: adulatio: fraus: furtū: rapina: p̄fidia:
supbia: ambizio: iniūdētia: homicidia: p̄cidia:
cruelitas: seuitia: neq; cia: luxuria: petulantia
ip̄udentia: ip̄udicitia: forniciatiōes: adulteria
incesta: t p̄tra naturā vtriusq; sex: tot stupra at
q̄ imūdicie: q̄s turpe ē etiā dicere: sacrilegia:
hereses: blasphemie: p̄iuria: op̄pōssiones inno-
centiū: calūnic: circūuentiōes: p̄uaricationes
falsa testimonia: iniqua iudicia: violētia: larro-
cinia: t q̄cqd talū maloz in mente nō venit: et
tñ devita ista boim si recedit: Ucpx hōim lūt
maloz: ab illa tñ errois t pueris amoris radice
vētētia: cū q̄ oīs fili' adā nascif. Nā q̄s igrat cū
q̄tia igratia vñtatis q̄ iā in infantib' māfesta ē: t
cū quāta abūdātia vane cupiditat̄ q̄i pueris
incipit appere hō vñtati i banc vñtā: ita vt si di-
mittat vñtare vt velit: t facere q̄cqd velit: in hō
facinora t flagicia q̄ cōmemorati: t q̄ cōmemorati
re nō potui: vel cūcta: vel multa puerias. Sed
dīna gubernatiōe nō oīmō deserētē dānatos:
t deo nō p̄tinētē in ira sua miseriatiōes suas: in
ip̄is sensib' generis hūani p̄hibitio t eruditio
p̄tra istas cū quib' nascimur tenebras vigilāz:
t p̄trahos impetus oponunt̄ plene tamē etiā
laborꝝ t dolorꝝ. Quid ei sibi volūt maliode for-

midines que cohendis guulorū vanitatibus
adhibentur. Quid pedagogi: quid ingeni: quid se-
rule: quid flora: quid virge: quid disciplia illa q̄ lēptū
sec. 30. ra sancta dicit. Vile est filii latera esse tendēda:
ne crescat in domitus: domariq̄ iaz durus aut
vir posse: aut fortasse nec possit. Quid igit̄ agi-
tur his penis oib⁹ nisi ut debellef impunita: et
praua cupiditas refreneat: cū q̄bus malis i hoc
seculo viuimus. Quid est em⁹ q̄ cū labore me-
minim⁹: sine labore obliuiscimur: cū labore di-
scimus: sine labore nescim⁹: cū labore strenui:
sine labore inertes sumus. Nonne hinc appetit
in q̄ velut pondere suo p̄clius t̄ prona sit viti-
osa natura: et q̄ta ope ut hic liberef indigeat.
Desidia: segnites: pigritia: negligentia: vitia
sunt vnoq̄ q̄bus laborū fugit: cū laborū ip̄e etiā q̄ ē
utilis penas sit. Sed p̄ter pueriles penas sine q̄
bus discinō pot̄ qd̄ maiores volūt: qui vix ali-
quid utiliter volūt: q̄t t̄ quātis penis genus a-
git̄ humanū: que nō ad maliciā nequiciāq̄
iniquox: s̄ ad conditionē ptinent miseriāq̄
cōmūnem: quis vlio sermone digerit: quis vlio
la cogitatione cōphendit quātus est met⁹: qn-
ta calamitas ab o:bitatib⁹ atq̄ luctu: a dāmīs
t̄ dānationib⁹: a deceptiōibus t̄ mēdiatiōibus ho-
minū: a suspicionib⁹ falsis: ab oib⁹ violētis faci-
nōib⁹ t̄ sceleribus alienis: q̄t qdē ab eis: et de-
p̄datio t̄ captiuitas: t̄ vincula t̄ carceres: t̄ ex-
ilia: t̄ cruciat⁹: t̄ amputatio mēb⁹ oꝝ: et p̄atio
sensuum: t̄ opp̄ssio corporis: ad obscenā libidinē
opp̄mentis explendō: et alia multa horēda se-
pe cōtingūt. Quid ab innūeris casib⁹ q̄ fori-
sec⁹ corrigi formidans: estib⁹ t̄ frigorib⁹ t̄ pesta-
tib⁹: ibib⁹: alluviōib⁹: coruscatione: tonitru-
grādine: fulmine: morib⁹ bīatibusq̄ irax: opp̄si-
tiōib⁹: ruinax: ab offensiōe t̄ pauore veletiam
malicia iumentox: a tot venenis fruticū: aqua-
rū: aurax: bestiarū: ac ferax: vel tanūmō mole-
stia: vel etiā mortiscri⁹ morib⁹: a rabie que
contingit ex rabido cane: ut etiā blanda t̄ ami-
ca suo dño bestia nonnunq̄ vehementius t̄ a-
marius q̄ leones draconesq̄ inctuat⁹: faciatq̄
hominem quem forte contraminauerit conta-
gione pestifera ita rabiosum ut a gentibus: cō-
iuge: filio: peius om̄ bestia formidet. Que ma-
la patiuntur uigilantes: Que terrena itine-
ra gradientes: Quis ambulat ubi cunq̄ non
inopinatis subiacens casibus: De foro quidā
rediens domū sanis pedibus suis cecidit: pe-
dem fregit: et ex illo vulnere finiuit hanc vitā
Quid videtur sedente securius: De sella in q̄
sedebat cecidit hely sacerdos: et mortuus est
Agricole immo vero om̄nes homines quo t̄
quātos a celo t̄ terra: vel a gnociosis animis

bus casus metuunt agrorū fructib⁹. Solerū tū
de frumentis tandem collectis t̄ reconditis eē
securi. Sed quibusdam quod nouimus prouē
tum optimum frumentorum fluuius improui-
sus fugientibus hominib⁹ de horreis eiecit at-
q̄ abstulit. Contra milleformes demonum in-
cursus: quis innocentia sua fidit: quando qui
dem ne quis sideret etiam paruulos baptiza-
tos quibus certe nihil est innocentius aliquā-
dos sic vexant ut in eis maxime deo sinēte ista
monstretur huius vite flenda calamitas: t̄ al-
terius desideranda felicitas. Nam vero de ip-
so corpore tot existunt morborū mala: ut nec
libris medicorum cuncta comprehensa sint: in
quorum pluribus ac pene omnibus etiam ip̄a
adiumenta t̄ medicamenta tormenta sunt: ut
homines a penarum exuto: penarum eruan-
tur auxilio. Nonne ad hoc perduxit siuentes
homines ardor immanis: ut vīnam quoq̄ hu-
manam vīle: iam suam hiberent? Nonne ad h̄
fames ut a carnib⁹ hominē abstinere se non pos-
sent: nec inuentos hoies moriuoe: s̄ ppter h̄
a se occisos: nec quoslibet alienos: veruertiāfi-
lios: matres incredibili crudelitate quā rabi-
da esuries faciebat absumerēt: Ip̄e postremo
somm⁹ q̄ p̄prie q̄etis nomen accepit q̄s vībis ex-
placet sepe sommiorū vīsis q̄ sit inq̄et⁹: t̄ q̄ ma-
gnis licet falsarū rerū terroribus: quas ita ex-
hibet t̄ quodāmō exprimit: ut a veris eos disce-
nere nequeam⁹: aīam miseram sensusq̄ p̄tura-
ber: Quia falsitate vīsorum etiā vigilantes in
q̄busdam morib⁹ t̄ venenis miserabilius agi-
tant: q̄uis mīlimoda varietate fallacie hoies
etiam sanos maligni demones nō nunq̄ deci-
piant: talibus vīsis etiā si eosq̄ hec ad sua tra-
ducere nō potuerint: sensus tū eorum solo ap-
petitu qualitercūq̄ persuadente falsitatio illu-
dant. Ab hui⁹ tam misere quasi q̄busdā inferi
vite: nō liberat nū gratia saluatoris xp̄i dei ac
dñi nostri. Hoc em⁹ nomen est ip̄e iesus: int̄crp̄-
tator: qui p̄ se saluator: maxime ne post hanc mi-
serior ac sempiterna suscipiat: nō vita: s̄ mors.
Nā in ista q̄uis sint p̄fecta t̄ p̄ sanctos curatio-
num magna solatia: tū ideo nō semper etiā ipsa
bñficia tribuunt̄ p̄cētibus: ne propter hoc re-
ligio queratur: que ppter aliam magis vbi ma-
la non erunt omnino vīla querēda est. Et ad
hoc meliores quosq̄ in his malis adiuuat gra-
tia: ut quāto fideliore: tanto fortiore corde to-
lerent: ad quam rem etiam philosophiam pro-
delle dicunt docti huius seculi: quā dī quibus-
dam paucis ut aī tuilius veram dederūt. Nec
hominibus inquit ab his: ante datum est donū

4. Re. 6.

S. 4

Liber

maius: aut potuit vllum dari: vsc̄ adeo et ipsi
 contra quos agimus quoquomō compulsi sunt
 in habenda nō quaciq; b̄ vbia diuinā ḡfaz
 p̄ficeri. Porro si pauc; dimitus datū ē vere phis-
 losophie p̄tra miseras hui⁹ vite ynicū auxiliū
 satis t̄ hinc apparet hūanū gen⁹ ad luēdas mi-
 seriarū penas esse dānatū. Sic at h̄t fatenf n̄l
 lū dīnu mār⁹ ē donū: sic a nullo deo dari credē
 dū est: nisi ab illo q; t̄ ip̄i q; multos deos colunt:
 nullū dicūt eē maiorē. La. XXIII.
P Reter h̄t mala hui⁹ vite bōis malisq;
 cōia: h̄fit in ea iusti etiā pprios q̄sdā la-
Gal. 5. bores suos q̄b⁹ adiūsus vritia militat: t̄ in talius
 p̄lioꝝ t̄p̄tatiōib⁹ p̄cūlisq; v̄sanf. Aliqū cūn p̄ci-
 tan⁹: aliqū remissiū: nō t̄n̄ desinit caro p̄cupi-
 scere adiūsus sp̄m: t̄ sp̄m adiūs carnē v̄t̄ ea q̄
 volum⁹ faciam⁹: oēm malā p̄cupiscētiā p̄sumē-
 do: s̄ eā nob̄q̄tū dīnit⁹ adiūti possūm⁹ t̄ ei con-
 sentiendo subdamus: vigilijs p̄tinuis excubā-
 tes: ne opio v̄sillis fallat: ne decipiat fmo v̄su-
 tus ne se tenebre alicui⁹ errori offundat ne qd̄
 bonū ē malū aut qd̄ malū ē bonū eē credat: ne
 ab his q̄ agenda sūt met⁹ reuocet ne in ea q̄a-
 gēda nō sūt cupido p̄cipitet: ne sup iracū diaz
 sol occidat: ne inimicis ne puocēt ad retributio-
 nem mali pro malo: ne absorbeat imhonestā v̄l-
 simoderata tristitia: ne imp̄tiendoꝝ b̄ficiorū i-
 gerat mens ingrata torporē: ne male dicis ru-
 morib⁹ bōa p̄scia fatigef ne temeraria suspirio-
 n̄a decipiat ne aliena de nob̄ falsa nos fr̄gat
Rom. 6. ne regnet p̄ctī in n̄o mortali corpe ad obedi-
ibidem. endū desiderijs ei⁹: ne mēbra n̄a exhibeāt ini-
 q̄tatis arma p̄ctō: ne ocul⁹ sequaq; p̄cupiscētiā
 ne vindicādi cupiditas vincat: ne in eo qd̄ ma-
 le delectat vel visio vel cogitatio demores: ne
 sp̄obū aut idēcēs v̄bū liber⁹ audiat⁹: ne fiat qd̄
 nō licet etiā si liber⁹: ne in h̄ bello laboꝝ p̄culo-
 rūq; plenissimovēl de virib⁹ n̄fis sp̄ref facien-
 da victoria: vel virib⁹ n̄fis n̄a facta tribuant⁹:
I. Cor. 15. s̄ ei⁹ ḡfe de quo ait apls. Fr̄as aut̄ deo q̄ dat
Rom. 8. nob̄is victoriā p̄dīm n̄fīm iēsum xp̄m. Qui et
 alio loco. In his inqt omib⁹ supuincim⁹ p̄ eum
 qua dilexit nos. Sciamus tū q̄tlibet virtute
 pliandi vritis repugnemus: vel etiam vritia su-
 peremus: vel subiugemus q̄dīi sumus in hoc
 corpe: nob̄is deesse nō posse: vñ dicamus deo.
Mat. 6. Dīmitte nob̄is debita n̄a. In illo autē regno
 vbi semper cū corpib⁹ imortalib⁹ erim⁹: nec p̄-
 lia nob̄ erūt vlla: nec debita: que nūsq; t̄ nūq;
 eēnt si natura n̄a s̄i recta creata ē p̄maneret.
 Ac p̄ hoc etiā nōster iste conflictus in quo peri-
 cituramur: t̄ de quo nos victoria nouissima cu-
 pimus liberari ad vite hui⁹ mala p̄tinet quam
 tot tātorūq; testimonio malorū p̄bauim⁹ esse

damnamam. La. XXIII.
Am nūc cōsiderandū ē hanc ip̄am mi-
 serjā generi humani in qua laudatur
 iusticia punientis: quālibet t̄ q̄b multis
 impleuerit bonis eiusdē bonitas cuncta q̄ cre-
 auit administratis. Prīmū b̄ficationē illā quā
 p̄tulerat aī p̄ctī dicens. Erescite t̄ multipli-
 camini t̄ replete terrā: nec p̄ p̄ctī voluit inhibi-
 bere: māsitq; in stirpe damnata donata secun-
 ditas: nec illā vīm mirabilem seminū: imo etiā
 mirabiliorē qua efficiunt̄ t̄ semina inditaz co-
 porib⁹ humanis: t̄ quodāmō intextā p̄ctī vīta
 um potuit auferre: quo nob̄i p̄acta ē etiā neces-
 sitas mortis: v̄trūq; simul currīt isto q̄li flūlio
 atq; torrēte generis hūani: malum qd̄ a pente-
 trahit: t̄ bonū qd̄ a creante tribuit. In origina-
 li malo duo sunt: p̄ctī atq; suppliciū. In origina-
 li bono alia duo: ppagatio t̄ cōformatio. Sed
 q̄tū ad p̄sentē p̄met intentionē n̄ram de ma-
 lis quorū vñū de n̄ra venit audacia: id ē p̄ctī:
 alterū de iudicio dei. i. suppliciū: iam fatis dī-
 mis. Hunc de bonis dei q̄ ip̄i quoq; vritate dā-
 nateq; nature cōtulit sive vsc̄ nūc cōserit dice-
 re instiuit. Meq; em̄ dāminādo aut totū abstū-
 lit qd̄ dederat: alioqn̄ nec eēt oīno: aut remo-
 uit a sua p̄tātē etiā cū diabolo penaliter subdi-
 dit: cū nec ip̄m diabolū a suo alienauerit impe-
 rīo: qn̄ qdem v̄t̄ ip̄i⁹ quoq; diaboli natura sub-
 sistat: ille facit q̄ sūme ē: t̄ facit eē q̄cqd̄ aliquo
 mō est. Duū igit̄ illorū q̄ dīximus bona etiā in
 natura p̄ctō vritata suppliciū cōtulit dānata de boni-
 tatis ei⁹ quodā veluti fonte manare ppagati-
 onē: in primis mundi ogibus b̄ficiōne largit⁹
 ē: a qb⁹ opib⁹ die septimo requeuit. Lōfirma. Ene. 2.
 tio vero in illo ei⁹ est oīo: quo usq; nūc cogatur
 Efficacē q̄ppe potentia suā si rebus subtrahat:
 nec p̄gredi poterūt t̄ suis dimēsis motib⁹ per
 agere ip̄a: nec proslus in eo q̄ create sūt aliq-
 uen⁹ p̄manebūt. Sic ḡcreauit hoīem de⁹: v̄tili-
 li adderet fertilitatē qndā q̄ hoīes alios ppag-
 aget: p̄generās eis ip̄az etiā ppagādī posibili-
 litatē: n̄ incitātē. Quib⁹ t̄ voluit hoīb⁹ abstulit
 eā de⁹: t̄ steriles fuerūt: n̄ t̄ generib⁹ uano abstul-
 it semel dārā p̄mis duob⁹ v̄iugib⁹ b̄ficiōz ge-
 nerādi. h̄ ḡppagatio q̄uis p̄ctō ablato vñuit: n̄
 t̄n̄tia ip̄a illis ē q̄lis fuisse si nēo peccaserit. Ex q̄ p̄. 48.
 ei h̄t i honore posse⁹: postea q̄ deliq̄t cōpat⁹ ē
 pecorib⁹ sil̄r ḡnat. Nō i eo iūpenit⁹ extincto ē q̄
 dā velut scitilla rōnisi q̄ fact⁹ ē ad imaginē di-
 lūcīat ppagatōiīl p̄formatō n̄ adhibere: nec
 ip̄a in sui generi sofas mōsq; p̄cederet. Si em̄
 si p̄cubuissēt hoīest nibolomin⁹ de⁹ v̄llet ip̄les-
 re fr̄as hoīb⁹: quō creauit vñū sine cōmītriōc
 mar̄t feie: sic poss̄t oēs p̄cubētes nō nisi illo cre-

ante generantes esse nō possunt. Sicut ergo sit apostolus de institutione spirituali qua hō ad pietatē iusticiāq; format. Nec q̄ plārat ē ali quid: nec q̄ rigat: s̄ q̄ incrementū dat de². Ita etiā h̄ dici pot: nec q̄ cōcubit: nec q̄ semiat ē ali quid: s̄ q̄ format de². Nec m̄ q̄ p̄ceptū portat: t̄ p̄tū nutrit ē aliqd: s̄ q̄ incrementū dat de². Īp̄e n̄ q̄ opatiōe q̄ nūc v̄sq̄ opaf facit vt nūeros suos explicet semia: t̄ a q̄bus dā latētib² atq̄ iūsi bili² iuolucr² in fofas visibiles hui² q̄d aspici-
mus decoris euoluat. Īp̄e ī corpēa corpēamq; naturā: illā p̄positā: istā subiectā miris mōis co-
pulas t̄ p̄nectē: aiantē saē. Qd op² ei² tā ma-
gnū t̄ mirabile ē: vt nō solū in hōse q̄b ē alal rō-
nale: t̄ ex h̄ cūctē frenis animatib² excellēti² at
q̄ p̄stati²: s̄ ī q̄libet minutissima muscula bñ cō-
siderant: stuporē mēt̄ igerat: laudemq; pariat
creatori. Īp̄e itaq; aie hūane mēt̄ dedit: vbi
rō t̄ intelligentia ī fante sopita ē qdāmō q̄s ī n²
la sit: excitāda sc̄z atq̄ exercēda eratis accessu
q̄fit scie capax atq̄ doctrie t̄ habili p̄ceptioni
veritas: t̄ amor² bōi. Qua capacitate hauriat
sapiam trutibusq; sit p̄dita: q̄b² prudens: fortis
cēpanī: t̄ iuste aduersi² errores t̄ cetera igene
rata virtus dīmīcet: eaq; null² re ī desiderio nisi
boni illi² lūmi atq̄ icōmutabilis vincat: q̄b² t̄ si
ipa si faciat talii bono² capacitas in nā rōnali
dīn² iſtituta: q̄tū sit bōi: q̄i mirabile op² oipo
rēt²: q̄s cōpetēt effat aut cogitat. P̄f̄ c̄ ar-
tes b̄hiuēdi: t̄ ad īmō: t̄ alē gueniēdi felicitatē
q̄dutes vocanī: t̄ sola dei ḡfa q̄i xpo ē: filijs p-
missiōis regniq; donanī nōne hūano ingenio
tot tāteq; artes sūt iuente: t̄ exercitare: p̄t̄ ne-
cessarie p̄i volūtarie. Et tā excellēs vis men-
tis atq̄ rōnōis: in his etiā reb² quas supfluas: i-
mo t̄ p̄iculosas p̄nicioſasq; appetit: q̄tū bonu²
babeat in nā: vñ iſta potuit vel inuenire vel di-
scere: vel exercere testat. Testimento² t̄ edi-
ficio² ad opa q̄s mirabilia: q̄s stupenda ſūdustria
hūana puenerit: q̄i agricultura: q̄i nauigatōe
p̄f̄cerit: q̄i in fabricatōe q̄ruq; valo² vel etiā²
ſtatua² t̄ pictura² varietate excogitauerit et
iſpleuerit: q̄i in theatr² mirabilia spectatib²: au-
dientib²: incredibilia facienda t̄ exhibēda mo-
lita sit: in capiendis: occidentis: domēdis irro-
nalib² aiantibus: q̄i quāta regit: adūlus ip̄os
hoies tot generaveneno²: tot armox: tot ma-
chinētōx: t̄ p̄ salute mortali ruēda atq̄ re-
panda q̄t medicaſta atq̄ adiuſta cōphende-
rit: p̄ voluptate fauciū: q̄t cōdimēta t̄ gule ſci-
tamenta regerit: ad iudicādas t̄ suadēdas co-
gitatoe q̄s multitudine² varietatēq; signorū
vbi p̄cipiū locū vba t̄ lfe tenēt: ad delectādos
aīos q̄s elocutōis ornat²: q̄s diuerso² carminū

copia: ad mulcēdas aures q̄t organa muſica: quos cantilene modos excogitauerit: quātu² pitiam dimensionū atq̄ numero²: meatusq; t̄ ordines ſide² quanta ſagacitate cōprehende-
rit: q̄s multa rex mundana² cogitata cognitio-
ne ſe iſplueuerit: quis poſſit eloqui: maxie ſi ve-
limus nō aceruatum cūcta cōgerere: s̄ in ſingu-
lis iſmorari? In iſp̄is poſtremo errorib² t̄ falsi-
tātib² defendendis: q̄s magna claruſcrint inge-
nia p̄bor² atq̄ hereticoz: quis exſtimare ſuffi-
ciat? Loq̄m̄ eīm̄ nūc de nā mēt̄ hūane qua
iſtavita mortalit̄ ornāt: nō de fide atq̄ itinere
veritatis q̄ illa immortalis acq̄rif. Hui² tāte natu-
re cōditor cū ſit v̄t̄q; de verius t̄ ſām²: ipo cū-
cta q̄ fecit administrante: t̄ ſumimā poreſtate²
ſummāq; habente iusticiā: nunq̄ p̄fecto ī has
miserias decidiffet: atq̄ ex hiſ pref̄ eos ſolos
qui liberabunt in eīnas eſſet itura: niſi nimis
grande peccatū in hoie p̄mo de quo ceteri ex
orti ſunt precessif. Iaz vero in ipſo corpe q̄s
uīs nobis ſit cū beluis mortalitate cōmūe: ml-
tisq; eaꝝ repiaſ inſi muſo: quanta dei bonitas
quanta p̄uidentia tanti creatoris ap̄aret?
Nonne ita ſit in eo loca ſenſu²: t̄ cetera mem-
bra diſpoſito: ſpeciesq; ipa ac figura et ſtatura
totius corporis ita modifiſata: vt ad ministeriū
anīe rationalis ſe in dicer facit? Nō eī ſit aīa
lia rationis exptia prona eſſe videmus in fraꝝ²
ita creatus eſt homo: s̄ erecta in celū corporis
forma admonet eū que ſurſum ſunt ſage. Por-
ro mira mobilitas que lingue ac manib² at-
tributa eſt ad loquendū t̄ ſcribendū apta atq̄
cōueniens: t̄ ad opa artū plurimāq; officiorū
q̄s cōplenda: nōne ſatis oſtendit qualianie ut
ſeruiret tale ſit corp² adiunctū? Q̄q̄ t̄ detra-
ctis necessitatib² op̄andi: ita ſim p̄tū congru-
entia numeroſa ſit: et pulcra ſibi parilitate re-
ſpondeat: vt neſcias v̄t̄ in ea condenda ma-
ior ſit uilitatis habita ratio: q̄s decoris. Verte
eīm̄ nūbil creatum videmus in corpe uilitatis
cauſa quod nō habeat etiā decoris locū. Plus
aut̄ noble id apparet: ſi nūeros mensura² q̄s
bus inter ſe cuncta cōnexa ſūt t̄ coaptata noſ-
ſemus: quos forſitan data opa in hiſ que foris
eminent humana poſſet inuestigare ſollertia.
Que vero recta ſunt atq̄ a noſtriſ remota cō-
ſpectibus ſicut eſt tanta pplexitas v̄cna² atq̄
neruo² t̄ viſceꝝ ſecreta vitaliſ inuenire nul-
lus poſt. Quia eīſi medicoꝝ diligentia nōn²
la crudelis quos anatomicos appellant lania-
uit corpora mortuox: ſiue etiā inter manus ſecā-
tis t̄ pſcrutantis morientiū: atq̄ in carnib²: huſ
manis ſatis inhuāne abdita cuncta rimata eſt
vt quid: t̄ quomō: t̄ quibus locis curādū eſſet

Liber

addisceret numeros tamen de quib^o loquor: quibus coapratio q̄ harmonia grece dicitur tanq̄ cuiusdā organi extrisec^t atq̄ itrisec^t totius corporis stat. Quid die azne o valui iuuenire q̄s nemo ausus ē q̄rere: q̄ si noti eē potuissent: in teriorib^t q̄ vulcerib^t q̄ nullū ostentat dec^t ita delectaret pulchritudo rōmī vt oī sofe appareti q̄ oclis placet ipi^t mēt^t q̄ oclis vni p̄ferret arbitrio. Sūt xio q̄dā ita posita in corpe vt nūmō decorē hēante nō etiā vslū: s̄c h̄pect^t virile mā illas: sic facies barba: quā nō eē munimō: s̄ virili oratione: indicat pure facies semīaz: q̄s vtric^t firmiores muniri tun^t aueniret. Si ḡnū lū mēbrū ē in his q̄dē spicuis vñ abigit nēo q̄ ita sit alicui op̄i accōmodatū: vt nō etiā sit decostrū: sūt at nōnulla q̄x solū dec^t & null^t ē vslus puto facili intelligi in p̄ditione corporis dignitatē ne cessitati fuisse plātā. Trāstura ē q̄pc nēitas tēpusq̄vētū: q̄n̄ sola inuicē pulchritudie sine villa libidie p̄fruamur: q̄d maxie ad laudē rese rendū ē p̄ditoris: cui dī i psalmo. Lōfessionē & decorē induisti. Ja cetera pulchritudo & utilitas creature q̄ hoī licet in istos labores miseri asq̄ piecro atq̄ dānato: spectāda atq̄ sumenda divina largitate cōcessa ē. Quo sermone pōt termiari: in celi & tēte & maris multimoda & variā pulchritudine etiā ipi^t lucis tāta corporis: tā q̄ mirabilis specie: in sole ac lūa & siderib^t i opa citatib^t nēmo: in colorib^t & odorib^t flox: i diuersitate ac multitudine voluc^t garrula^t atq̄ pictaz: i multiformi spē tot tātarūq̄ aīantiuz: q̄ illa plus h̄it admiratiōis q̄ molis minimū pī ei formicula^t & apicula^t opa stupemus q̄ imensa corpora balenaz: in ipi^t q̄z maris tā gran dispectaculo: cū se se diuersis coloribus induit velut vestib^t: & aliquā viride: atq̄ h̄ multī mōis aliquā purpureū: aliquā ceruleū c̄. Q̄ porro de lecrabilit^t specta etiā q̄sīcūq̄ turbas & fit inde maior suauitas: q̄ sic demulcerit ituentē: vt nō iaceat & q̄tia nauigātē. Quid ab oī vslq̄q̄ copia p̄tra famē: qd sapoz diuersitas cōtra fa stidiū nature: diffusa dinū: nō cocoz arce ac labore q̄sita: q̄ta in multī reb^t tuēde ac recuperāde salutis auxilia: Q̄ grata vicissitudo diei alternatīs & noctis: auraz q̄s blanda tēperies In fructib^t & pecorib^t indumentoz p̄ficiēdorū q̄ta materies. Dia cōmēcorare q̄s possit. Illec aut̄ sola q̄a me velut in quendā aggerē sūt co artata: si velle velut colligata iuolucra solvere atq̄ discutere: q̄ta m̄bi mora et̄ in singul q̄b^t pluris p̄tinent. Et hoīa miserop̄s sūt dāna torūq̄ solacia: nō p̄mia brōz. Que igī illa sūt si tot actalia & tāta sūt ista. Quid dabit eis q̄s p̄destinavit ad vitā: q̄b^t dedit eis q̄s p̄destina

uit ad mortē. Que bona in illa bīta vita faciet eos sumeres pro quib^o in hac miseria vñigenitū suū filiū voluit v̄sq̄ ad mortē mala tāta per ferre. Uli apl's de ip̄is in illud regnū p̄destinat loq̄ne: q̄ pp̄ao inq̄t filio n̄ peccū: s̄ p nob̄ oib^t Rom. 8. tradidit eu: quō n̄ etiā cū illo oīa nob̄ donauit Lū h̄pm̄ssio cōplebis: qd̄ eri^t: q̄les eri^t q̄bōa i illo ūgno accepturi sum^t q̄n̄ qdē xpo morīte p̄ nob̄tā tale p̄gn^t accepim^t. Qualis erit spiritū hoīs: nullū oīo h̄fis virtū: nec sub q̄ iaceat: nec cui cedat: nec p̄tra q̄d saltē laudabilis dīmicer: pacanissima ūtute p̄fect^t. Rezibi oīm̄ q̄ta q̄ speciosa: q̄ certa scia sine errore aliq̄ v̄lō bore: v̄bi dei sapia de ip̄o suo fonte potabī: cū summa felicitate: sine villa difficultate. Quale erit corp^t q̄d̄ oīm̄ spiriū uis subditū: & eo sufficienter viuificatū nullis alimonias idigebit. Nō em aīale: s̄ spiritale erit: h̄fis qdē carnis: s̄ sine villa carnali corruptiōe substātiā. La. XXV

Eru de ani bōis q̄b^t post hāc vitā beatisū p̄fruet: nō a nob̄ dissentiunt p̄bī nobiles: q̄ de carnis resurrectiōe p̄ten dīt. Hāc q̄tū p̄nt negāt: s̄ credētes multi negātes paucissimos reliqrunt: & ad x̄m̄ q̄b^t qd̄ istis videāt absurdū in sua resurrectione monstrauit: fideli cor: de p̄uersi sūt: docti & idoc̄: sapientes mūdi & iſpiētes. Hoc em̄ credidit mundus q̄d̄ p̄dixit de^t: q̄ etiā h̄ p̄dixit qd̄ hāc rē mūdus fuerat creditur^t. Nec ei p̄trī maleficijs eā cū laude credētiū tāto atē p̄nūciare cōpulsus ē. Ille ē em̄ de^t: quē sic iā dixi aliq̄tēs nec cōmēcorare me piget: p̄fīcētē porphyrito: atq̄ id oraculis deoꝝ suox pbare cupiente: ipa numina ghorrescut. Quē sic laudauit: vt eu & deuz p̄rem & regē vocaret. Absit em̄ v̄t sic itellen da sint q̄ p̄dixit: quō volūt bi q̄b^t cū mōdo n̄ creditēt: qd̄ mūdū creditux eē p̄dixit. Lur em̄ nō pot^t ita sic creditur^t tāto an̄ p̄dict^t ē mūd^t nō sic paucissimi garriūt q̄ cū h̄ mūdo qd̄ crediturus p̄dictus est credere nolueit. Si em̄ pp̄fea dicūt alio mō eē credenda: ne si dixerit vana esse p̄scripta: iniuriā faciūt illi dō cū tā magnū phibent testimoniu: tantā p̄lus ei v̄letiā gra uiōē faciūt inūriā si aliter dicūt eē intelligentia: nō sic mūdus ea creditur ipse laudauit: ipē p̄misit: ipē cōp̄luit. Lur em̄ non pōt facere vt resurgat caro & viuat in eternu: An̄ pp̄terea credendū nō estid cū esse factuz q̄ malū est atq̄ in dignū deo. Sed de oīpotētia eiusque tot & tanta facit incredibilia: iam multa diximus: si volunt inuenire quod omni potens non potest: habent: p̄lus ego dicam: mentiri non potest. Credamus ergo qd̄ potest nō credendo qd̄ nō pōt. Nō itaq̄ credētes &

mentiri possit: credant esse facturū quoā se facturū esse, p̄misit. Et sic credant si id creditur mūd' quē crediturū eē pdixit: quē crediturū eē laudauit: quē crediturū eē p̄misit: quē creditisse iā ostēdit. Hoc aut̄ malū eē vñ demonstrauit. Nō erit illic vlla cor̄ruptio: qđ ē corp̄is malū. De ordine elem̄toꝝ iā dispurauim': de alijs hoīm cōiecturis satis dixim': q̄sta sit futura in corpe incorruptibili facilitas mor': de presentis bone valitudinis tamēto q̄ vniꝝ nullo mó illi companda ē immortalitati: in libro tredecimo satis vt opinor ostēdiꝝ. Legat supiora op̄is huiꝝ: q̄ vel nō legerūt: vel nolūt recolare qđ legerunt.

La. XXVI

Ed porphyriꝝ ait inquit ut beata sit aia: corp̄ oīue esse fugiendū. Nihil ergo p̄dest q: incorruptibile dixim': futurum corp̄: si alia beata nō erit nisi corp̄ oī effugerit. Sziāt hinc in libro memorato q̄tū sp̄otuit disputauit: vt̄ hic vñū inde tñ cōmemora bo. Emēder libros suos istoꝝ oīm m̄gr plato: et dicat corū deos vt̄ beati sint sua corpa fugituros: iē morituros: quos in celestibꝝ corpibus dixit inclusos. Quibꝝ tñ de a q̄ facti sunt quo possent esse securi: immortalitatē: iā eisde corporibꝝ eterna p̄missionē: nō eoꝝ natura id hñtē s̄ suo cōsilio p̄ualēt. Elbi etiā euertit il lud qđ dicūt: qm̄ ē ip̄ossible: iō resurrectione carnis nō eē credēdā. Aptissime q̄ppe iuxta cū dem p̄m: vbi dijs a se factis p̄misit de' non factus immortalitatē: qđ ip̄ossible ē se dixit esse facturū. Sic em̄ cū locutū narrat: plato: qm̄ esti om̄inq̄ imortales esse: et dissolubiles nō potestis. Nō tñ dissoluemini: neq; vos vlla mortis fata perirent: nec crūt yaētiora q̄ cōsiliū meum: qđ maiꝝ ē vinculū ad p̄petuitatē vñam: q̄ illa qbꝝ estis colligati. Si nō solū absurdū: s̄ surdinō sunt q̄ hñ audiūt: nō vniꝝ dubitāt dijs factis ab illo deo q̄ eos fecit fm̄ platonē: qđ ē ip̄ossible suisse p̄missum. Qui em̄ dicit vos qđem imortales esse nō potestis: s̄ mea voluntate imortales eritis. qđ aliud dicit q̄ id qđ fieri non p̄t: me faciēt tñ erit? Ille igit̄ carnē incorrupibilē: imortalē: spiritualē resuscitabit: q̄ iuxta platonē id qđ ip̄ossible se facturū eē p̄misit. qđ adhuc qđ p̄misit de' q̄' deo p̄mittenti creditit mūd' q̄ etiā ip̄e p̄missus ē creditur': eē ip̄ossible clamāt: q̄n̄ qđē nos deū q̄ etiā fm̄ platonē fac̄ ip̄ossibilia: id facturū eē clamam'. Nō ḡ vt̄ beate sint aie corp̄: ē oī fugiēdū: s̄ corp̄ icorū p̄ubile recipiendū. Et in quo cōuenientiꝝ incorruptibili corpe letabunt: q̄ in quo corruptibili genueſt: Sic em̄ nō in eis erit illa dira cupiditas quā posuit ex platonē virgilius ȳbiait

Rursus cōincipiant in corpa velle reuerti. Sic inq̄ cupiditatem reuertendi ad corpora nō habebunt: cum corpora in que reuerti cupiunt se: cū habebūt: et si habebūt: vt̄ nūq̄ nō habeant nūq̄ ea p̄sus vel ad exiguum q̄libet tps̄ vlla morte deponant.

La. XXVII

Inq̄ula quedā dixerūt plato atq; porphyriꝝ: q̄ st̄m̄ se cōicare potuissent sc̄iēt fortasse xp̄iāi. Plato dixit sine corposibꝝ aias in eternū eē nō posse. Ido em̄ dixit: etiā sapientiū aias post q̄libet lōgū tps̄: tñ ad corpora rediturās. Porphyriꝝ at dixit aiam purgatissimā cū redierit ad patrē: ad h̄ mala mun̄di nūq̄ eē rediturā ac p̄bꝝ q̄d̄e p̄vidit p̄lo si de dis̄s̄ porphyrio ēt iustoꝝ atq; sapientiū purgatissimas aias ad hñana corpora rediturās: rursq; q̄d̄e p̄vidit porphyriꝝ si dedis̄s̄ platōi nūq̄ rediturās ad miseras corruptibilis corp̄is aias sanctas: vt̄ nō singuli h̄ singula: b̄ abo vt̄ singuli vtrūq; dicerēt: puto q̄viderēt eē iā cōseq̄ns v̄t redirēt aie ad corpora: et talia recipere corpora i quibꝝ beate atq; imortalis viuerēt. Qm̄ sc̄dm̄

On platone etiā sācte aie ad hñana corpora redibūt n̄ nūl̄ fm̄ porphyriꝝ ad mala mūdī huiꝝ sancte aie n̄ li re redibūt. Dicat itaq; cū platonē porphyriꝝ: redibūt ad corpora: dicat plato cū porphyrio: mon̄ nota q̄ vt̄ redibūt ad mala: et ad ea corpora redire p̄sentiet p̄t̄ et mas crobo sup̄ in quibꝝ nulla mala patianē. Hec itaq; nō erūt somniū sci nū illa q̄ p̄misit de' brās aias in eternū cū sua p̄onit̄ pl̄ eterna carne factur'. Hoc em̄ q̄tū existiō iā fa toscribens cile nob̄ p̄cederēt abo vt̄ q̄faterenſ ad imorta libros d̄ re lia corpora rediturās aias esse sanctoꝝ: ad sua il publica in las redire p̄mitterēt: in qbꝝ mala huiꝝ seculi p̄ struendam tulerūt: in qbꝝ deū vt̄ his malis carerent pie si imortalia deliteroꝝ coluerunt.

La. XXVIII.

Om̄nulli nostrū pp̄ quoddā p̄clarissi narrat quē mū loq̄ndi gen': et pp̄ nōnulla q̄ vera daz militē c̄ter sensit amātes platonē dicit cū a: noīc̄ ber in liquid simile nobis etiā de mortuoꝝ resurrecti sū: et a morone sensisse. Qđ qđē sic tagit in libris de' republika tulli': vt̄ eli lussisse pot' q̄' id verū esset tatum ac s̄ affirmando dicere voluisse. Inducit ei hoiezre statu. eius uixisse: et narrasse quedā q̄ platonici disputa post morētionibꝝ congruebat. Labeo etiā duos dīc vno rōte etiāz die suisse defūctos: et occurrisse iuicē in quodā multa narācōpito: deinde ad corpora sua iussos suisse reme fabulaz: vt̄ q̄ ita eē factuꝝ donec postea morerent. Sz̄ isti blus. cice' auctores talē resurrectionē corporis factā suisse ro licet ob narrarūt: q̄les fuerūt eoꝝ q̄s resurrexisse nō indocis q̄ uimus: et huic qđē redditos vite: s̄ nō eo modo si verū cōci vt̄ nō morerēt vñteri. Adirabil' at qđdā marus ip̄e dole cus varro p̄oīt i libris q̄s p̄sc̄p̄it d̄ gēte p̄pliro exemplū māi: c̄' putauit verba ip̄a ponēda. Genciliaci stolidē re'

Liber

þbëstionis qdā scþseft inq̄t cē in renascēdi shosb^o q̄ ap-
vitas ex*v* pellat paliggenesian greci hāc scþseft p̄fici i an-
tarī narrā, nis nūero q̄drigētis q̄dragita: vt idē corp^e et
mūticere eadē aia q̄ fuerat p̄uicta i hoie aliquā: eadē rur
maluit. vñ sus redeat in p̄iūctionē. Iste varro qdē siue il-
inducit i si ligeneþhiaci nescio q̄: nū ei noia eoꝝ pdidit q̄
nei li-vñ: rū cōmētorauit lñfam: aliqd dixet qd̄licer fal-
do republi sū sit: cū ei semel ad eadē corpora q̄ gellect aiere
scipioneꝝ dixit: nūq̄ ea postea fūt relicture: tñ multa il-
luminiz in lñus ip̄ossibilitas q̄ tra nos isti garriunt argu-
strutū ee s mēta cōuelit t destruit. Qui c̄i hec sentiūt si-
pre scipioꝝ ue senserit: si ei ovisū ē fieri n̄ posse vt vitapla ca-
africanō d̄auera i aurās: in puluerē: in cinere: i hñores
imortalita in corpavescētiū bestiāz: vel ip̄oz q̄ hoīm: ad-
b Labeo id rur^f redeat qd̄ fueſt. Quapropter plō t por-
teria t. Lō phyri^t: vel porti^t q̄cūq̄ illos diliguit t adhuc vi-
lequerat cō uit si nob̄ sentiūt: etiā scās asias ad corpora res-
memorat d̄ dituras: sic ait plō: nec iū ad mola vlla reditus
labeone q̄ ras: sic ait porphyri^t vt ex his fiat q̄s ēqns qd̄ fi-
reꝝ diuias des p̄dicat xp̄iana: talia corpora recepturas i q̄
c 21 Dura bus sine yllo malo i etiū felicit viuāt Assumat
bultus atq̄ etiā h̄ de yarrone vt ad eadē corpora redeat i q̄
Deinde qd̄ bus ateas fueſt: et apb eos tota q̄stio de carnis
narrat var i eternū resurreccioꝝ solueſt. La. XXIX.

Enī tā qd acturi sīt i corpib̄ immortalib̄
n̄ bus atq̄ spiritualib̄ sancti: n̄ adhuc eoz
eadez post carne carnalit̄ & spiritak̄ iā viuēte: q̄i ū dñs di-
certu nume gnat adiuuare videam". Et illa qdē actio: vel
rū annō poti" qes atq̄ otiū qle futurū sit: si v̄x veliz di-
coſerit cum cere nescio. Nō ei h̄ vñq̄ pſensuſ corporis ridi-
tonis poſ. Si at h̄ mīcte: id itelligētia riddisse me dicā: q̄tū
phyrū oſte ē aut qd ē nr̄a itelligētia ad illā excellētā? Ibi
dēs quo q̄ ē ei pax dī: q̄ sic ait ap̄l̄s: supat oēz itellecū quē
libet coruſ n̄fīm: aut fortasse etiā oſm sc̄oř āgeloř: nō
in aliq̄ con ei t̄ dei. Si ḡsc̄i ſi dei pace victuri ſūt: pſectio i
ra fide re ea pace victuri ſūt: q̄ supat oēm itellecū. Qm̄
ſurrc̄entis q̄nfm qdē supat n̄e dubiu. Si at supat t̄ āgelo
future ad rū: pt nec ipos excepisse videat q̄ au oēz itelle-
eternā bea ctū: fin h̄ dictū cēdebeam" accipe: q̄ pacē dei q̄
ritudinem: ip̄e de" pacat" ē ſic nouit de": ſi cā nos ſic poffiu-
Ad quam mus noſſie: nec vlli āgeli. Supat itaq̄ oēm itel-
nos perdu cat q̄ ſine ſi lectū: n̄ dubiu p̄ ſuū. Sz q̄ t̄ nos p̄ mō n̄o pa-
ne vuit et c̄iſ ei" p̄cipes ſacti: ſūmā i nob atq̄ inf̄ nos t̄
regnat bn̄ cū ipo pacē q̄tū n̄fm ſūmā ē obifebimus. Isto
dic̄ in ſe mō p ſuo mō ſciūt eā ſc̄i āgeli: hoic̄ at nuclō
cula ſeculo ge in ſra q̄tū libet: pſectu mēt̄ excellat. Lōſide
rum. Amē
rādū ē ei q̄t̄ vir dicebat. Ex pte ſc̄im" t̄ ex pte
pphetam": donec v̄iat q̄o pſectū ē: t̄ videm"
nūc p ſpeculū i enigmate: nūc at facie ad faciē.
Sic tā vidēt ſc̄i āgeli: q̄ etiā n̄fī āgeli dicti ſunt
q̄r eruti d̄ pte tenebraꝝ t̄ accepto ſpūs p̄igre
trāſlati ad regnū xp̄i: ad eos āgeloſ iā cepim"
ptinēt̄ q̄b̄ nō erit ſc̄a atq̄ dulcissima b̄ q̄t̄
tot libros ſcripſim" di ciuitas ip̄a cōis. Sic ſūt

gāgeli n̄ si q̄ sūt āgeli dei: quācāmodū xp̄o dei
xp̄s ēn̄. Dei sūt: qz deū n̄ reliq̄st: n̄ i lūt: qz lu-
os ciues nos h̄cē cepeſt. Dixit āt dñs ic̄. Eli 4. Reg. 18.
dete ne cōtēnatis vnu de pulsiliis istis. Dico ci-
vob: qz āgeli cox̄ i celis ly vidēt facie p̄fis mei
qz celis ē. Si ā illi vidēt: ita t̄ nos visuri sum⁹
b̄nōdū ita videm⁹. Prop̄s qd̄ ait apl̄s qd̄ pau-
loſi dixi Evidem⁹ nūc p̄specim i enigmate: tūc i. Lox. 13
āt facie ad facie. Premū iiaq̄s fidei nob̄visio
ista seruat: de qz t̄ apl̄s Ioānes loq̄ns. Lū ap̄a: Job. 3.
ruerit in q̄t silēs eiterim⁹: qm̄ videbūm⁹ eū sicu-
tiē. Facies āt dei māifestatio ei⁹ intelligēdāc: n̄
aliqd̄ tale mēb̄: ox̄ q̄le nos h̄cm⁹ in corpe: atq̄
isto noīe nūcupam⁹. Quapropt̄ cū ex me q̄rit
qd̄ acturi ſint lct̄ i illo corpe spirituali: n̄ dico qd̄
iā video: b̄ dico q̄ credo: fm̄ illd̄ qd̄ i psalmole-
go: Credidi prop̄s qd̄ locut⁹ sū. Dico itaq̄s q̄vi ps̄. 1. Iis.
ſuri ſint deū i ipo corpe: b̄ vtrū p̄ ipm̄ ſic p̄ corp⁹
nūc videm⁹ ſolē: lunā: ſtellās mare ac frā: t̄ q̄
ſut i ea: n̄ pua qd̄ eſt Duri ē ei dicēq̄ ſet̄ i alia
corp̄ tūc habebūt vt n̄ poſſint oclōs claudere
atq̄ apire cū velint. Duri ēt qd̄ ibi deūz q̄ſq̄s
oclos clauerit n̄ videbi. Si cī pp̄halēlē ſu 4. Reg. 5
erū ſu giezibſens corpe vidit accip̄tē mūc-
ra q̄ dedit ei naamā ſyr⁹: qui pp̄ha mēorat⁹ a
lepre deformitate mūdauerat qd̄ ſeru⁹ nequā
dho ſuo n̄ vidētē latenſe ſecifile purauerat: q̄
to magi i illo corpe ſpirituali videbūt ſci ſia: n̄
ſolū ſi oclōs claudāt: verū etiā vñ ſut corpe ab-
ſentes. Tūc cī ſt̄ erit pfectū illd̄ q̄ loq̄ns apl̄s
Ex pte inq̄t ſcm⁹ t̄ ex pte xph̄etam⁹: cū āt ve. 1. Lox. 13
nerit qd̄ pfectū ē qd̄ ex pte ē euacuabit. Dein
vt quo poſſet aliq̄ ſimilitudine oſiderer: q̄tū ab
illa q̄ futura ē diſter h̄ vita: n̄ q̄liū ſci q̄ hoīm̄: ve-
rū etiā q̄ p̄cipua h̄ ſanctitate ſut ſcd̄. Lū eēm 3. Ibidem.
inq̄t puul⁹: q̄li puul⁹ ſapiebā: q̄li puul⁹ loq̄bar:
q̄li puul⁹ cogitabā: cū āt fac̄ ſu vir euacuui
ea q̄ puuli erāt. Evidem⁹ nūc p̄ ſpeculū i enigm-
ate: tūc āt facie ad facie. Hūc ſcio ex pte: tūc
aut̄ cognoscā ſic t̄ ego cognit⁹ ſu. Si āt̄ hac vi-
ta vbi hoīm̄ mirabilū pp̄heua ita cōpanda eſt
illi vite q̄li puuli adiuuenē: vidit tūc helē ſacc 4. Reg. 5
pientē mūcra ſeru⁹ ſu ſybi ipē ſi erat: ita ne cū
venerit qd̄ pfectū ē: nec iā corpus corruptibile
aggrauabit ſiam: ſi corruptibile nibil ipediet
illi ſci ſde ea q̄ vidēda ſi oclōs corpeis qb̄ helē ſe-
us absens ad ſu ſu ſiden dū ſi indiguit: indi-
gebūt. Nā fm̄ interpt̄ ſeptuagita iſta ſut ad
giezi verba pp̄hete. Nonne cor meum tecum
eraſ q̄ ſi cōuersus eſt vir de curru in obuiam ti 4. Reg. 5
bi: t̄ accepili pecuniam: t̄ cetera. Sicut aut̄
ex hebreo interpretatus eſt p̄ſbyter hierony-
mus. Nonne cor meū inquit in preſenti eſt:
quando reuerſus ē homo d̄ curro ſuo i occur. Ibidem.

sumtui? Corde suo ergo se dixit hoc vidisse p-
 pheta: adiuto qdē mirabiliter nullo dubitate di-
 Job. 15. uinitus. Sed q̄to ampli tunc oēs munere isto
 abundabunt: cum de' erit oīa in oībus: Habe-
 bunt tñ etiā illi oculi corpori officiū suū: t̄ in lo-
 co suo erūt: vt eturq̄ ille spū p̄spiritale corp̄.
 Neq; em̄ t̄ ille p̄pheta: q; non eis indiguit vt
 videret absentē: nō eis visus est ad videnda p-
 sentia q̄ tñ spū videre posset etiā si illos clauderet:
 sicut vedit absentia: vbi cū eis ipse nō erat.
 Absit ḡt dicam illos sc̄tos i illa vita deū clau-
 sis oculis nō visuros: quē spū sp̄ videbūt. Sz
 virū videbūt t̄ p̄ oculos corporis cum eos aptos
 habebūt: inde questio ē. Siem tñ potuerūt in
 corp̄ spiritali eo mō: vtiq; etiā ipsi oculi spirita-
 les: q̄tū possunt isti quales nūchabem̄: pcul-
 dubio p̄ eos deus videri non poterit: longe ita
 q̄ alterius erūt potentie si p̄ eos videbis incor-
 porella illa natura q̄ nō stinet loco: sed vbiq; to-
 ra est h̄d em̄ q; dicim̄ deū t̄ in celo esse t̄ in ter-
 bra: ipse q̄ p̄pheta Lelū t̄ terrā ego im-
 plebo: alia p̄tem dicturi sum̄ cum in celo habe-
 re t̄ in terra alia: sed tor̄ in celo est: torus i ter-
 ra: non alternis t̄pib̄: sed vtrūq; simul: qd̄ nul-
 la natura corporalis p̄t. Visitaq; preponentior
 oculor̄ erit illoq; non vracut̄ videant q̄ quidē
 ghibent videre serpentes velaquile. Q̄tali-
 ber em̄ acrimonia cernendi eadē q̄p̄alial nibil
 aliud p̄t videre q̄ corpora: sed vt videat t̄ incor-
 palia. Et fortasse ista virt̄ magna cernēdi da-
 to fuerit ad horā: etiā in isto mortalī corpore ocu-
 lis sc̄ti viri job: q̄ si ait ad deū. In obaudito au-
 ris obaudiebā te p̄pus: nunc aut̄ oculus meo vi-
 det te: ppter ea despxi memetipm t̄ distabui t̄
 existimau me terrā t̄ cinerē. Quis h̄ nihil pro-
 h̄bibeat oculū cor̄dis intelligi. de q̄bus oculis ait
 Ephe. 5. apls. Illuminatos oculos haberi cōdis vfi. Ip-
 sis aut̄ videri deū cum videbit: xpian̄ ambigit
 4. Bat. 5. nemo q̄ fideliter accipit qd̄ ait de' ille magister
 Vtī mundo cord: qm̄ ipsi deū videbūt. Sz vtr̄
 Luce. 3. etiā corporalib̄ oculis ibi videat: h̄ in ista questio-
 ne versamus Illud em̄ qd̄ scriptū est. Et vide-
 bit oīs caro salutare dei: sine vlli nō nodo difficultatis sic intelligi p̄t: ac si dictū fuerit: t̄ videbit
 oīs h̄ xp̄m dei: q̄ vtiq; in corpore visus est t̄ in cor-
 pore videbitur: q̄ viuos t̄ mortuos iudicabit.
 Qd̄ aut̄ ip̄e sit salutare dei: multa sunt t̄ alia te-
 stimonia scripturar̄. Sed evidentī venerādi
 illī senis symeonis xba declarant. Qui cū in-
 sancte xp̄m accip̄issit in manus suas. Huc in q̄t
 dimittit seruū tuū dñe: fīm verbū tuū in pace:
 q̄n̄ viderūt oculi mei salutare tuū. Illud etiāz
 Job. 19. qd̄ ait supra memoratus Job: sicut in exempla
 rib̄ que in hebreo sūt inuenit. Et in carne mea

videbo deum: resurrectionem qd̄em carnis si-
 ne dubio p̄phetauit: non tñ dixit p̄ carnē meaz
 Qd̄ quidē si dixisset: posset de' xp̄s intelligi: qui
 p̄ carnē in carne videbit. Hunc dñ p̄t t̄ sicacci
 pi. In carne mea videbo deū salvatorē meum
 acsi dixisset. In carne mea ero cū videbo deuz
 Et illud qd̄ ait apls. Facie ad faciē: non cogit i. Job. 13.
 vt deū p̄ banc faciē corporalē: vbi sunt oculi cor-
 porales nos visuros esse credam̄: quē spū sine
 intermissione videbim̄. Risi em̄ esset etiam in
 terioris hoīs facies: nō diceret idē apls. Hos aīt 2. Job. 3.
 reuelata facie gloriaz dñi speculat̄es: in candē
 imaginē trāsformamur de gl̄ia in gloriā: tanq;
 ad dñi sp̄m. Nec aliter intelligim̄ qd̄ in psalmo
 canit. Accedite ad eū t̄ illuminamini: t̄ facies Ps. 33.
 vestre nō erūbescet. Fide q̄pe accedit ad de-
 um: quā cordis cōstat esse non corporis. Sed q̄a
 spiritalē corp̄ nescim̄: q̄t̄os habebit accessus
 de re quipe in expta loquim̄ur. vbi aliq; que ali-
 ter intelligi nequeat diuinarum scripturarū
 nō occurrit: sed succurrit auctoritas: necesse ē
 vt p̄tingat in nobis qd̄ legit̄ in libro sapie. Lo. Sap. 9.
 gitatoes moralū timide: t̄ incerte: p̄uidētie
 nostre. Ratiocinatio quipe illa p̄boꝝ qua dis-
 putat ita mētis aspectu intelligibilia videri: ct
 sensu corporis sensibilit̄. i. corporalia: vt necintelli-
 gibilia p̄ corp̄: nec corporalia p̄ seip̄am mēs vale-
 at intueri: sed posset nobis ē certissima: pfe-
 cto certū ēt̄ p̄ oculos corporis etiā spiritalē nul-
 lo mō posse videri deū. Sed ista ratiocinationē
 t̄ vera rō t̄ p̄pheta irridet auctoritas. Quis
 em̄ sit ita auersus a vero. vt dicere audeat deū
 corporalia ista nescire: Numq; ergo corp̄ habet
 p̄ cuius oculos ea poscit addiscere. Deinde qd̄
 de p̄pheta heliseo pauloante dixim̄: nonne sa-
 tis indicat etiā spū non p̄ corpus corporalia posse
 cerni? Qn̄ em̄ seruū ille munera accepit: vtiq;
 corporaliter gestū est: qd̄ tñ p̄pheta non p̄ corp̄
 sed p̄ sp̄m vidi. Sicut ḡt̄ stat videri corpora spū:
 quid sitanta erit potentia spiritalis corporis: vt
 corp̄e videsq; t̄ spū: Spū em̄ est deus. Dein: Job. 4.
 de vitā quidē suam qua nūc viuit in corpore: t̄ h̄
 terrena membra vegetat facitq; viuentia inte-
 riori sensu quisq; non p̄ corporo os oculos no-
 uit: aliorum vero vitas cuī sint inuisibles per
 corpus vident. Nam vñ viuentia discernimus a
 non viuentibus corpora nisi corpora simul vitasq;
 videamus: quas nisi per corpus videri nō pos-
 sumus. Vitae aut̄ sine corporibus: corporis oculi
 non videmus. Q̄obrem fieri p̄t: valdeq; cre-
 dibile est sic nos esse visuros mundana tūc cor-
 porā celi noui t̄ terre noue: vt deum vbiq; pre-
 sentem: t̄ vniuersa etiam corporalia gubernantē
 p̄ corpora que gestabimus t̄ que conspiciemus:

2

Liber

Roma. i. quaqua uersum oculos duxerim⁹: clarissima p spicuitate videam⁹: nō sicut nūc in uisibilia dei p ea q̄ facta sunt intellecta p spicium p speculum
i. Lox. 3. in enigmate t expte: vbi plus in nobis valet si des q̄ credim⁹: q̄ rex corporali species quā per oculos cernim⁹ corpales. Sicut hoīes inter quos viuētes: motusq̄ vitales exercentes viuim⁹: mox vt aspicim⁹ nō credim⁹ viuere s̄ viudem⁹ cū eoꝝ vitā sine corporib⁹ videre neq̄ amus quā tū in eis p corpora remota oī ambiguitate cō spicim⁹ ita quacūq̄ spiritualia illa lumia corporoꝝ nroꝝ circūferim⁹: incorpū deū oīa regenteꝝ etiā p corpora p̄tuebimur. Aut ergo p illos oculos sic videbis de⁹: vt aliqd habeant in tāta excellentia mentisimile q̄ t incorporeā natura cers nat: qd vllis exemplis sine scripturaz testimonijs diuinaz vel difficile vel impossibile est oīde re. Aut qd est ad intelligendū facili⁹: ita deus nobis erit nō atq̄ aspicim⁹: vt videas spū a singulis nobis in singulis nobis: videas ab altero in altero: videas in seipso: videas in celo nouo: t in terra noua: atq̄ in oī q̄ tunc fuerit creatura. videas t p corpora in oī corpe quoctūq̄ fuerit spiritualis corporis oculi acie pueniēte directi: patebit etiā cogitatōes nre inuicē nobis. Tunc cū ipseb⁹ qd ap̄l's cū dixisser: Nolite aī ips⁹ iudicare quicq̄: mox addidit donec veniat dñs: t illuminet abscondita tenebraz: t mafestet cogitatōes cordis: t tūc laus erit vnicuiq̄ a deo.

Vtā erit illa felicitas. La. XXX.

i. Lox. 4. q vbi in nullū erit malū: nullū latebit bo nū: vacabis dei laudib⁹: q̄ erit oīa in oībus. Nā qd aliud aget vbi neq̄ vlla desidia cessabis: neq̄ vlla indigētia laborabis: nescio. Admoneor etiā sc̄tō cātico vbi lego vel audio. Et q̄ habitat in domo tua dñe: in sc̄la sc̄loꝝ laudabit te. Dia nēbra t viscera ī corruptib⁹ corporis q̄ nūc videm⁹ p̄ yslis necessitatib⁹ variis t mot⁹ distributa: qm̄ tūc nō erit ip̄a necessitas p̄ plena: certa: secura: sempiterna felicitas: p̄ficiēt laudib⁹ dei. Dēs q̄ ip̄e illi de qbus iā sum locut⁹: q̄ nūc latent harmōne corporal numeri nō latebit intrinsec⁹ t extrinsec⁹ p̄ corporis cuncta dispositi: t cū ceteris reb⁹ q̄ ibi magne atq̄ mirabiles videbunt: rōnales mētes in tāti artificis laude rōnabilitis pulchritudinis delectatōe succe det. Qui mot⁹ illi talii corporis sint futuri temere definire nō audeo qd excogitare nō valeo: tū t mot⁹ t stat⁹ sic ipsa sp̄es decēs erit: qcunq̄ erit vbi qd nō decebit nō erit. Lerte vbi volet sp̄is: ibi p̄tinus erit corp⁹: nec volet aliqd sp̄erit⁹: qd nec sp̄m possit decere nec corp⁹. Uera ibi glia erit vbi laudātis: nec errore quisq̄: nec adulatōe laudabit. Uer⁹ honor q̄ nullī nega;

bī digno: nullī defereſ indigno: sed nec ad eū ambiget vllus in dignus. vbi null⁹ p̄mitteſ eē nisi dignus. Uera pax ibi est. vbi nihil aduersi nec a ſc̄pſō: nec ab alio qſez patiet. Premium virtut⁹ erit ip̄e q̄ virtute dedit: eiq̄ ſc̄pſm quo meli⁹ t mai⁹ nihil p̄mitteſ eē. Quid est em̄ aliud qd p̄ p̄bām dicit. Ero illoꝝ de⁹: t ip̄e bierre: si eft mihi plebs: niſi ego ero vñ ſatiēt. ego ero quecūq̄ ab oīb⁹ honeste deſideren⁹: t vita et ſal⁹: t vīct⁹: t copia: t gloria: t honor: t pax et oīa bona. Sic em̄ t illud recte intelligif: quod ait apostol⁹. vt ſit de⁹ oīa in oīb⁹. Ip̄e finis erit i. Lox. 5. deſiderioꝝ nō oīz. q̄ ſine fine videbit ſine fati dio amabit. ſine fatigatiōe laudabit. Hoc mu nus. hic effect⁹. hic act⁹ pfecto erit oīb⁹. ſic ip̄a vīra eterna cōmuniſ. Lereꝝ q̄ futuri ſint pro meritis p̄moꝝ etiā grad⁹ honorū atq̄ gloria rū. q̄ eft idoneus cogitare. p̄t omagis dicere. Qd̄t̄ ſuturi ſint. nō eft ambigenduꝝ. Atq̄ id etiā beata ciuitas illa magnum in ſe bonū vīdebit. q̄ nullī ſuperiori vllus in ſerio: inuidet: ſicut nūc non inuidet archangelis āgeli ceteritā noller eſſe vnuſq̄ſ qd̄ non accepit: q̄ uis ſit pacatissimo ſcorde vñcūlo ei q̄ accepit obſtrict⁹: q̄ nec in corpe vult oculus eē q̄ eli di gitus: cū membr⁹ vtrūq̄ p̄tineat totius carnis pacata cōpago. ſic itaq; habebit donū ali⁹ alio minus. vt hoc q̄ ſit donū habeat: nec velit amplius. Nec iō libeꝝ arbitriū non habebūt: q̄ peccata eos delectare nō poterūt. Agis ip̄e erit libeꝝ a delectatōe peccādi vſq; ad delectationē non peccādi indeclinabilē libertatē. Hā p̄muꝝ libeꝝ arbitriū qd̄ hoī datū eft q̄ ſit primū creat̄ē rect⁹: potuit nō peccare: ſi potuit t peccare: h̄ aut nouiſſimum eo potenti⁹ erit: q̄ peccare nō poterit. Uerū h̄ q̄ ſit deī mūere: nō ſue poſſibilitate nature. Aliud eīm eē deū aliud p̄ticipē di De⁹ nā peccare nō potest: p̄ticipē ſit deīabilis ſit accipit vt peccare nō poſſit. Se ruādiāt gra dus erat diuini muneris: vt p̄muꝝ dareſ libeſ arbitriū qd̄ nō peccare poſſet h̄. nouiſſimum q̄ peccare nō poſſet. atq̄ illō ad compandū me ritū: hoc ad recipiendū p̄muꝝ p̄tineret. S̄ q̄a peccauit iſta natura cū peccare poſſuit: largios regia liberaſ vt ad eā p̄ducat libertatem: in q̄ peccare nō poſſit. Sič em̄ p̄ma ſimortalitas fu it: quā peccādo ad ā p̄didit: poſſe nō mori: nouiſſima erit nō poſſe mori: ita primū libeſ arbitriū poſſe nō peccare: nouiſſimum ſi poſſe peccare. Sič em̄ erit inamissibilis volūtas pietat⁹ t equitatis: quō t felicitat⁹. Nam utiq̄ peccando: nec pietatē nec felicitatē tenuimus: voluntatē vero felicitatōe: nec p̄dita felicitatē p̄dimus. Lerte deū ip̄e nunq̄d q̄ peccare non

XXII

pōt: ideo liberū arbitriū h̄fe negand⁹ est: Erit ergo illius ciuitatis t̄ vna in oīb⁹: t̄ inseparabilis in singulis volūta libera: ab om̄i malo libera ta: t̄ implera om̄i bono: fruēs indeficiens eter norū iocūditate gaudiorū: oblita culparū: oblita pena: nec tñ ideo fue liberatiōis oblita: vt liberatoris suo sit ingrata. Q̄tū ergo attinet ad scientiā r̄onalem: memor p̄teritorū etiā malorū suorū: q̄tū aut̄ ad expientis sensu: p̄suis imemo: Hā t̄ pitissim⁹ medic⁹: sicut arte sciuntur: oēs fere mo:bos corporis nouit. Sicut autē corpore sentiunt: plurimos nescit: quos ipse nō passus est. Ut ergo scientie malorū due sunt: vna qua potentia mentis nō latet: altera qua expientis sensib⁹ inheret: aliter p̄ insipientis pellūmā vitā: ita t̄ obliuiones malorū due sunt. Alter ea nāq̄ obliuiscit erudit⁹ t̄ doct⁹ alit̄ ex p̄petr⁹ t̄ passus. Illesi peritiā negligat: iste si miserea caret. Sc̄m hanc obliuionē quā poste riore loco posuit: nō erūt memores sancti p̄teritorū malorū. Carebūt em̄ om̄ib⁹ malis: ita ut penitus deleant de sensib⁹ eoz. Ea t̄ potēta scientie q̄ magna in eis erit: nō solū sua p̄terita: sed etiā damnatorū eos sempiterna miseria nō latebit. Altioqñ si se fuisse miserios nescituri p̄. 88. sunt: quō sicut ait psalm⁹. Absericordia dñi in eternū contrabunt. Quo cantico in gloriam gr̄e christi: cui⁹ san guine liberati sumus: nihil erit p̄fecto illi iocundi⁹ ciuitati. Ibi p̄ficietur. p̄. 45. Vacate t̄ videte qm̄ ego sum de⁹. Qd̄ erit x̄ maximū sabbatū nō habens vesperam: qd̄ cōmē Gen. 2. dauerit dñs in p̄mis opib⁹ mūdi: vbi legit⁹. Et re quieuit de⁹ in die septimo ab om̄ib⁹ opib⁹ suis que fecit: t̄ bñdixit deus diē septimiū: t̄ sanctifi cauit eū: quia in eo requeuit ab oībus opib⁹ suis: que inchoauit de⁹ facere. Dies em̄ septimiū etiā nosip̄ erimus: qm̄ ei⁹ fuerim⁹ bñdictiōe et sanctificatiōe pleni atq̄ refecti. Ibi vacantes videbimus qm̄ ip̄e est de⁹: qd̄ nobis nosip̄ esse voluimus qm̄ ab illo cecidim⁹: audiētes a sedu Gen. 3. crōre. Eritis sicut dij: t̄ recedētes a vero deo: quo faciente dij essem⁹ ei⁹ p̄cipiatōe nō deser tiōe. Quid em̄ sine illo fecim⁹ nisi qd̄ in ira ei⁹ defecim⁹. A quo refecti: t̄ gr̄a maiore perfecti vacabim⁹ in eternū: videntes qz ip̄e est deus: Lox. 15. quo pleni erim⁹: qm̄ ip̄e erit oīa in om̄ib⁹. Hāz t̄ ip̄a opa bona nra qm̄ ipsius potius intelligim⁹ tur esse qn̄ nra: tūc nobis ad hoc sabbatū adipi scendū imputant̄: qz si nobis ea tribuerimus: Lcui. 23. seruilia erūt: cū de sabbato dicāt. Om̄e opus Ezech. seruile in eo nō facietis. Prop̄ qd̄ t̄ p̄ ezechic lem pp̄beta dicit⁹. Et sabbata mea dedi eis in signū inter me t̄ inter eos: vt scir̄t quia ego

dhis qui sanctifico eos. Hoc pfecte tūc sclemus Ps. 45.
qñ pfecte vacabim⁹: ⁊ pfecte videbimus qđ ip̄e
est deus. Ip̄e etiā numerus etatū veluti dieiū
si fm̄ eos articulos ipsi cōpūrent: qđ in scriptu-
ris sanctis vident̄ exp̄ssi: ille sabbatismus cui-
dentiū apparet: qm̄ septimū inueniē: vt p̄-
ma etas tanq̄ dies primus sit ab adam usq; ad
diluuiū. Scda inde usq; ad abraam: nō equali
tate temporū sed numero generationū: Denas *Mat. 5.*
quippe habere rep̄iunt̄. Hinc iam sicut mathe⁹
euangelista determinat: tres etates usq; ad xp̄i
subsequunt̄ aduentū: que singule denis ⁊ q̄ter
nis generationibus explicant̄. Ab abraaz usq;
ad dauid vna: altera inde usq; ad trāsmigrati-
onē in babyloniam: tertia inde usq; ad xp̄i carna-
lē nativitatē. Fūnt itaq; oēs qnq;. Sexta nūc
agit: nullo generationū numero metiēda: p̄-
pter id qđ dictū ē. Nō est vesp̄ scire tpa: qđ par⁹ *Act. 1.*
posuit in sua ptate post hanc tanq̄ in die septi *Gen. 2.*
mo requiesceret de⁹: cū cundē septimū diem qđ
nos erimus in seipso deo faciet requiescere De⁹
istis porro etatib⁹ singulis nūc diligenter longū
est disputare. Hectū septima erit sabbatu: cui⁹
finis non erit vespa: sed dominicus dies velut
octauus eternus: qđ xp̄i resurrecrōe sacratus ē:
eternā non solū sp̄is: verumetia corporis requie⁹
p̄figurans. Ibi vacabimus ⁊ videbimus: vide-
bimus ⁊ amabimus: amabim⁹ ⁊ laudabimus.
Ecce qđ erit in fine sine fine. *Nā quis aliud no-*
ster est finis: nisi puenire ad regnū cuius null⁹ AB.
est finis. Videor mīhi debitū ingentis hui⁹ ope-
ris adiuuāte dño reddidisse. Quib⁹ parum uſ-
quib⁹ nimū est: mīhi ignoscāt. Quib⁹ aut̄ sa-
nis est: non mīhi: sed deo mecum gratias cōgratu-
lantes agant. Gloria ⁊ honor patri ⁊ filio ⁊ sp̄i-
*ritus sancto: omnipotenti deo in excelsis in se-
cula seculorum. Amen.*

Hec opus in friburga. Anno in
carnationis dñi. 48. cccc. xciiij.

二

(K.L. Fischer)